

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

NEWSLETTER

Επίκαιρα Θέματα

- 18^η Γενική Συνέλευση Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Χώρων
- Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς
- Νέες Εντάξεις στον Κατάλογο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Διεθνές ICOMOS

- Διεθνές Γραφείο ICOMOS στην Αθήνα

Ελληνικό ICOMOS

- Ειδήσεις, Ανακοινώσεις, Δελτία Τύπου
- Διεθνείς Επιστημονικές Επιτροπές

Heritage Alert

Επικαιρότητα

Ημερολόγιο

Επικοινωνία - Χρήσιμοι Σύνδεσμοι

Φλωρεντία, 18^η Γενική Συνέλευση ICOMOS

Αγαπητά μέλη, συνάδελφοι και φίλοι,

Μολονότι το θέρος παραδοσιακά χαρακτηρίζεται από εργασιακή ραστώνη, η δραστηριότητα του ICOMOS την ίδια περίοδο αναδείχτηκε εξαιρετικά εργώδης και αποτελεσματική τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Αυτόν τον επαινετικό λόγο για την εν γένει παρουσία του, εισέπραξε το ελληνικό τμήμα από το Γραφείο του Διεθνούς ICOMOS που συνεδρίασε σε μια - εξόχως τιμητική για το ελληνικό τμήμα - κοινή συνεδρίαση στην Αθήνα, στις 12 του περασμένου Ιουνίου. Η πραγματοποίηση της κοινής συνεδρίασης έδωσε την ευκαιρία στο Ελληνικό ICOMOS να αναδείξει τη δική του οπτική σε μια σειρά σημαντικών θεμάτων. Τον ερχόμενο Νοέμβριο, στη 18^η Γενική του Συνέλευση - που τυχάνει να είναι και επετειακή - το Διεθνές ICOMOS πρόκειται να προχωρήσει στη λήψη σημαντικών αποφάσεων θεσμικού και επιστημονικού περιεχομένου.

Κατά την 38^η Σύσκεψη της Επιτροπής Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ο κατάλογος των μνημείων της εμπλουτίστηκε με 26 επιπλέον μνημεία, αναδεικνύοντας με τρόπο εμφατικό την ποικιλομορφία μα και αλληλεξάρτηση των έργων τέχνης του Ανθρώπου και της Φύσης. Ωστόσο, τη στιγμή που η Διεθνής Κοινότητα θεομοθετεί για να αναδείξει και να προστατέψει τα έργα τέχνης και λατρείας του Ανθρώπου, την ίδια στιγμή αποδεικνύεται ανήμπορη να αντιμετωπίσει τις φρικώδεις πλευρές της ανθρώπινης ύπαρξης. Στη ΝΑ Μεσόγειο, στη γειτονιά της Ελλάδας, οι πολεμικές συγκρούσεις αποδεικνύονται όχι μόνο μισάνθρωπες αλλά και μνημειοκτόνες. Η ανθρώπινη μισαλλοδοξία ξεσπά με πρωτοφανή αγριότητα σε κοσμικά και θρησκευτικά μνημεία σε μια σύγχρονη *damnatio memoriae*, δια της οποίας επιχειρείται ο αφανισμός ολόκληρων Πολιτισμών και η αναδιάρθρωση της Ιστορίας.

Στα καθ' ημάς, το προηγούμενο τετράμηνο υπήρξε πλούσιο σε ερευνητικές και ενημερωτικές δραστηριότητες που αφορούν στο χώρο των μνημείων, με πληθώρα εκθέσεων, συνεδρίων και αρχαιολογικών ανασκαφών. Παρά το ζόφο της εποχής, η ελληνική γη, ανά την Επικράτεια, εξακολουθεί να ανταποκρίνεται γενναιόδωρα στις προκλήσεις της αρχαιολογικής σκαπάνης, άλλοτε για να συμπληρώσει την ήδη πλούσια ιστορία της και άλλοτε για να θρέψει το συλλογικό φαντασιακό.

Η Ομάδα Επιμελείας

Περιεχόμενα

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ

- 18^η Γενική Συνέλευση Διεθνούς ICOMOS σελ. 3
- Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς σελ. 4
- Κατάλογος Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς Νέες εντάξεις 2014 σελ. 5-14

ICOMOS

- Συνεδρίαση του Γραφείου του Διεθνούς ICOMOS στην Αθήνα σελ. 15-17

ICOMOS - ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

- Επίσκεψη του δημάρχου της πόλης Tianjin, Κίνας σελ. 18-19
- Εορτασμός Παγκόσμιας Ημέρας Μνημείων και Χώρων σελ. 20-21
- Δελτία Τύπου σελ. 22-25

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ICOMOS

σελ. 26-27

HERITAGE ALERT

- Συρία: Απειλούνται πρώτοι χριστιανικοί ναοί σελ. 28
- Ιράκ: Σε κίνδυνο η πολιτιστική κληρονομιά του Ιράκ σελ. 29-30
- Η UNESCO ενισχύει δράσεις που προστατεύουν μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς ευρισκόμενα σε κρίση σελ. 31

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

- Έκθεση Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς μία ολοκληρωμένη προσέγγιση για την πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης σελ. 32
- Συμβούλιο Υπουργών Πολιτισμού ΝΑ Ευρώπης σελ. 33
- Austin Declaration on the Excavation of Archaeological Material in the Popular Media σελ. 34

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

- Νέος Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού σελ. 35
- Ανασκαφή στον τύμβο Καστά Αμφίπολης σελ. 36
- Πέθανε ο Τάσος Μαργαριτώφ σελ. 37
- Χαρακτηρισμοί Μνημείων σελ. 38
- Ανακοινώσεις - Νέα σελ. 39-42

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

- Συνέδρια σελ. 43-48
- Νέες Εκδόσεις σελ. 49
- Εκθέσεις σελ. 50-51

ΝΕΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

σελ. 52

ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

σελ. 53

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

σελ. 54

**18^η Γενική Συνέλευση
Διεθνούς Συμβουλίου
Μνημείων και Χώρων
Φλωρεντία, 9-14 Νοεμβρίου**

ICOMOS
international council on monuments and sites

ICOMOS 18th General Assembly
Heritage and Landscape as
Human Values 2014
Italy Florence

18^η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ

Η 18η Γενική Συνέλευση του Διεθνούς ICOMOS θα διεξαχθεί στις 9-14 Νοεμβρίου στη Φλωρεντία της Ιταλίας, στο συνεδριακό-εκθεσιακό χώρο της Fiera Firenze. Η φετινή συνέλευση συμπίπτει με τον εορτασμό των 50 χρόνων από την έκδοση της *Χάρτας της Βενετίας (1964)*, το περιεχόμενο της οποίας αποτελεί θεμέλιο λίθο των καταστατικών δράσεων του ICOMOS. Φέτος εορτάζεται επίσης η επέτειος των 20 ετών από τη σύνταξη του *Εγγράφου της Nara (Ιαπωνίας) για την Αυθεντικότητα (1994)*. Σε αυτό το πλαίσιο το ICOMOS Ιταλίας έχει απευθύνει πρόσκληση στο ICOMOS Ιαπωνίας και στον Οργανισμό Πολιτισμού της Ιαπωνίας (Bunka-Cho), προκειμένου να συμμετάσχουν ειδικοί εμπειρογνώμονες σε συζήτηση σχετικά με τη σημασία και την εφαρμογή των αρχών του Εγγράφου της Nara σήμερα.

Στο πλαίσιο της Συνέλευσης περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η υποβολή από τις εθνικές επιτροπές και η εξέταση σχεδίων ψηφισμάτων, η εκλογή των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής του ICOMOS, η εκλογή μελών των επιστημονικών επιτροπών του ICOMOS, η απονομή του βραβείου Gazzola, η ανάδειξη νέων επίτιμων μελών του ICOMOS και η επεξεργασία προτάσεων για θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς, που αποτελούν καταστατικούς στόχους του Οργανισμού.

Επίσης θα συζητηθούν προτάσεις που υποβλήθηκαν και θα εκδοθεί σχετικό ψήφισμα για την τροποποίηση του ισχύοντος καταστατικού του Οργανισμού, με στόχο την επικαιροποίηση και βελτίωση των δομών και των διαδικασιών λειτουργίας του ICOMOS.

Στο πλαίσιο της Γενικής Συνέλευσης θα πραγματοποιηθούν οι ακόλουθες εκδηλώσεις:

1. Επιστημονικό Συμπόσιο (10-14 Νοεμβρίου 2014) με θέμα «*Η Κληρονομιά και το Τοπίο ως Ανθρώπινες Αξίες*», το οποίο περιλαμβάνει τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:
  - Η ανάδειξη της ταυτότητας των κοινωνιών μέσα από τον Τουρισμό.
  - Το τοπίο ως πολιτιστικό περιβάλλον.
  - Η βιωσιμότητα μέσω παραδοσιακών γνώσεων.
  - Ο ρόλος της κοινωνίας και της ενισχυμένης τοπικής αυτοδιοίκησης με στόχο τη διατήρηση και προστασία της κληρονομιάς.
  - Νέα εργαλεία διατήρησης και προστασίας.

Κατά τη διάρκεια του Συμποσίου θα παρουσιαστούν επλεγμένες ανακοινώσεις και σύντομες παρεμβάσεις, που θα αποτελέσουν την επιστημονική βάση για τη διεξαγωγή συζητήσεων και τη διατύπωση προτάσεων σχετικές με τη «Διακήρυξη της Φλωρεντίας».

2. Forum των Διεθνών Επιστημονικών Επιτροπών. Στις 11 Νοεμβρίου 2014, κάθε Διεθνής Επιστημονική Επιτροπή θα παρουσιάσει στο Palazzo degli Affari τις δραστηριότητες και το έργο της μέσω προφορικής ενημέρωσης των μελών, καθώς και με τη διανομή φυλλαδίων και λοιπού πληροφοριακού υλικού. Η εκδήλωση θα είναι ανοικτή στους εγγεγραμμένους της Γενικής Συνέλευσης.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΗΜΕΡΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ 2014

Οι Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς θεσπίστηκαν επίσημα ως ευρωπαϊκό πρόγραμμα από το Συμβούλιο της Ευρώπης το 1991 και υποστηρίζονται από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ελλάδα συμμετέχει στο πρόγραμμα από το 1994.

Το σκεπτικό του προγράμματος συνοψίζεται στο σύνθημα "*Ευρώπη, μία κοινή κληρονομιά*", δηλαδή στην αναζήτηση της συλλογικής μας μνήμης ως Ευρωπαίων πολιτών, διά της προβολής των ιδιαιτεροτήτων κάθε λαού. Βασικός στόχος του προγράμματος είναι η ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς, μουσείων και αρχαιολογικών χώρων μέσω της διοργάνωσης ενημερωτικών και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων.

Κάθε χώρα αποφασίζει το θέμα του εορτασμού της, με γνώμονα πάντοτε την προβολή τόσο της τοπικής όσο και της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς. Για την Ελλάδα ως χρόνος των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς ορίζεται το τελευταίο Σαββατοκύριακο του Σεπτεμβρίου. Στη χώρα μας έχει διαμορφωθεί μία συγκεκριμένη μορφή εορτασμού: Θεματολογία που αλλάζει ανά διετία, έμφαση στο νεανικό κοινό, αλλά και στην υψηλής ποιότητας παρεχόμενη πληροφορία, εξοικείωση του κοινού με το έργο του Υπουργείου Πολιτισμού, συνεργασία δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, εθελοντισμός κ.ά.

Το θέμα των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς για τη διετία 2013-2014 είναι αφιερωμένο στο Χρόνο και ο γενικός τίτλος που καλύπτει τις εκδηλώσεις είναι «Τα πρόσωπα του Χρόνου». Ο φετινός εορτασμός θα διαρκέσει από τις 26 έως τις 28 Σεπτεμβρίου 2014 (η 26^η Σεπτεμβρίου είναι αφιερωμένη στα σχολεία). Κατά το Σαββατοκύριακο του εορτασμού η είσοδος στα μουσεία και τους αρχαιολογικούς χώρους είναι ελεύθερη σύμφωνα με την αρ. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΔΜΕΕΠ/Γ2/Φ32-Φ56/56729/595/15-6-2012 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ/Β/1945/15-6-2012), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την αρ. ΥΠΑΙΘΠΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΜΕΕΠ/ΤΜΔΜ/Φ32-56/22714/10510/1259/276/4-3-2013 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ/Β/655/21-3-2013).

http://www.yppo.gr/5/g5151.jsp?obj_id=1032

<http://pjp-eu.coe.int/en/web/ehd-jep/home>

**Ευρωπαϊκές Ημέρες
Πολιτιστικής
Κληρονομιάς 2014**

UNESCO

Νέες Εντάξεις στον
Κατάλογο Παγκόσμιας
Πολιτιστικής Κληρονομιάς

UNESCO

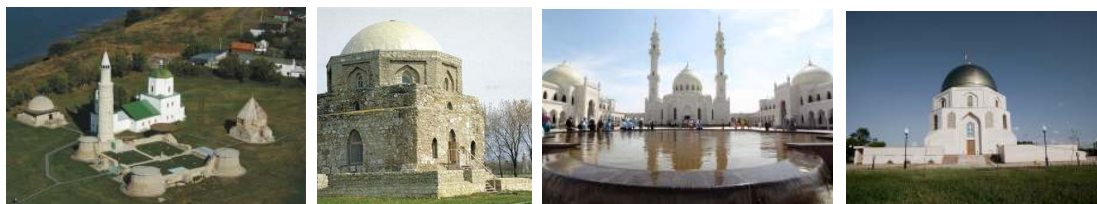
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΝΕΕΣ ΕΝΤΑΞΕΙΣ 2014

<http://whc.unesco.org/en/sessions/38com>

Κατά την 38^η σύσκεψη της Επιτροπής Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, που διεξήχθη 15-25 Ιουνίου στην Ντόχα του Κατάρ, ανακοινώθηκε η ένταξη είκοσι έξι νέων μνημείων και τοποθεσιών στον Κατάλογο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO. Ο αριθμός των μνημείων, που έχουν ήδη ενταχθεί ανέρχεται, πλέον, στα 1007, από 167 χώρες. Κατά τις εργασίες της Επιτροπής αποφασίστηκε η προσθήκη τριών περιοχών πολιτιστικής κληρονομιάς, στον Παγκόσμιο Κατάλογο Μνημείων που βρίσκονται σε Κίνδυνο (World Heritage in Danger) ως εξής: α) Παλαιστίνη, Battir: Γη της Ελιάς και της Αμπέλου - Πολιτιστικό Τοπίο β) Βολιβία, Πόλη Potosi γ) Ενωμένη Δημοκρατία της Τανζανίας, Selous Game Reserve. Επίσης, διαγράφηκαν από τον κατάλογο της παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO τα ερείπια των περιοχών Kilwa Kisiwani και Songo Mnara, που ανήκουν στην Ενωμένη Δημοκρατία της Τανζανίας λόγω μη τήρησης των δεσμεύσεων που συνεπάγεται η εγγραφή.

ΟΙ 26 ΝΕΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ**1. Bolgar Historical and Archaeological Complex**

Χώρα: Ρωσία, Υπό τα κριτήρια ένταξης: ii, vi

Συγκρότημα μνημείων αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, στις όχθες του ποταμού Βόλγα, νοτιώς της πρωτεύουσας του Ταταροστάν, Καζάν. Το συγκρότημα είναι χαρακτηριστικό της μεσαιωνικής αρχιτεκτονικής (7^{ος}-15^{ος} αιώνες), ενδεικτικό της ιστορικής συνέχειας και της πολιτιστικής πολυμορφίας της περιοχής.

2. Bursa and Cumalikizik: the Birth of the Ottoman Empire

Χώρα: Τουρκία, Υπό τα κριτήρια ένταξης: i, ii, iii, iv, vi

Σειριακή ένταξη οκτώ περιοχών στην ευρύτερη περιοχή της πόλης Bursa (Προύσα) και του γειτονικού χωριού Cumalikizik, στο νότιο τμήμα της περιοχής Μαρμαρά. Τα μνημεία (εμπορικές συνοικίες, χάνια, τζαμιά, λουτρά κ.τ.λ.) συνθέτουν την εικόνα αστικής και αγροτικής κοινωνίας, όπως αυτή είχε διαμορφωθεί στις απαρχές της ίδρυσης της οθωμανικής αυτοκρατορίας.

UNESCO

Νέες Εντάξεις στον
Κατάλογο Παγκόσμιας
Πολιτιστικής Κληρονομιάς

3. Carolingian Westwork and Civitas Corvey

Χώρα: Γερμανία, Υπό τα κριτήρια ένταξης: ii, iii, iv

Πρώιμο χριστιανικό μοναστηριακό συγκρότημα του 9^{ου} αι. (822-885). Διατηρεί το παλαιότερο σωζόμενο παράδειγμα ενός *Westwerk* (μνημειώδους πυργοειδούς κατασκευής στη δυτική πλευρά των εκκλησιών, χαρακτηριστικής της «Καρολίνειας Περιόδου»), όπου διατηρούνται σπάνιες για διακόσμηση εκκλησίας, τοιχογραφίες εμπνευσμένες από τη μυθολογία.

4. Caves of Maresha and Bet-Guvrin in the Judean Lowlands as a Microcosm of the Land of the Caves

Χώρα: Ισραήλ, Υπό τα κριτήρια ένταξης: v

Αρχαιολογικό πάρκο στο κεντρικό Ισραήλ. Περιλαμβάνει 3.500 υπόγειους θαλάμους-χώρους (δεξαμενές, ελαιοτριβεία, λουτρά, χώρους λατρείας και ταφής, κρησφύγετα κ.τ.λ.) σκαλισμένους στο βράχο, κάτω από τις αρχαίες πόλεις Maresha και Beit Guvrin. Η περιοχή αποτελεί μωσαϊκό πολιτισμών για περισσότερα από 2.000 χρόνια, από τον 8^ο αιώνα π.Χ., κατά τον οποίο χρονολογείται η πόλη Maresha έως και την εποχή των Σταυροφοριών.

5. Decorated Cave of Pont d'Arc, known as Grotte Chauvet-Pont d'Arc, Ardèche

Χώρα: Γαλλία, Υπό τα κριτήρια ένταξης: i, iii

Το σπήλαιο βρίσκεται στο ασβεστολιθικό οροπέδιο του ποταμού Ardèche στη νότια Γαλλία. Στα τοιχώματά του διατηρούνται οι παλαιότερες γνωστές εικονογραφικές παραστάσεις, που χρονολογούνται πριν από 30.000-32.000 χρόνια. Έχουν εντοπιστεί πάνω από 1.000 παραστάσεις, κυρίως ζώων, εξαιρετικής ποιότητας, που αποδεικνύουν την επιδέξια χρήση τεχνικών και χρωμάτων. Έτσι στο σπήλαιο παρουσιάζονται εξαιρετικές μαρτυρίες της προϊστορικής τέχνης.

UNESCO

Νέες Εντάξεις στον
Κατάλογο Παγκόσμιας
Πολιτιστικής Κληρονομιάς

6. Erbil Citadel

Χώρα: Ιράκ, Υπό τα κριτήρια ένταξης: iv

Οχυρωμένος οικισμός στην κορυφή επιβλητικού λόφου, που σχηματίστηκε από τη συνεχή κατοίκηση αιώνων στην περιοχή Erbil Governorate του Κουρδιστάν. Σύμφωνα με τις πηγές, η πόλη είναι από τις αρχαιότερες του κόσμου, αποτελώντας σημαντικό πολιτικό και θρησκευτικό κέντρο των Ασσυρίων. Η Erbil κατοικείται αδιάλειπτα από την 5^η χιλιετία π.Χ. και διατηρεί κατάλοιπα όλων των πολιτισμών που αναπτύχθηκαν στην περιοχή.

7. Historic Jeddah, the Gate to Makkah

Χώρα: Σαουδική Αραβία, Υπό τα κριτήρια ένταξης: ii, iv, vi

Η ιστορική πόλη Jeddah, στην ανατολική ακτή της Ερυθράς Θάλασσας, αποτέλεσε ήδη από τον 7ο αιώνα μ.Χ. κομβικό εμπορικό λιμάνι, αλλά και πύλη για τους μουσουλμάνους προσκυνητές της Μέκκας. Η πόλη εξελίχθηκε σε ακμάζον πολυπολιτισμικό κέντρο, με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική παράδοση και ποικίλες πολιτισμικές επιρροές.

8. Monumental Earthworks of Poverty Point

Χώρα: Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Υπό τα κριτήρια ένταξης: iii

Σύνολο φυσικών διαμορφώσεων μνημειακού χαρακτήρα της περιοχής Poverty Point, στην κάτω κοιλάδα του Μισισσιπή. Το συγκρότημα χρονολογείται στους προϊστορικούς χρόνους (1.650-700 π.Χ.). Αποτελείται από διαμορφωμένα αναχώματα, κορυφογραμμές και πλατώματα. Είχε οικιστική και τελετουργική χρήση για τις κοινότητες των κυνηγών - τροφοσυλλεκτών ψαράδων που κατοικούσαν, ενδεχομένως περιστασιακά, στην περιοχή.

UNESCO

Νέες Εντάξεις στον
Κατάλογο Παγκόσμιας
Πολιτιστικής Κληρονομιάς

9. Namhansanseong

Χώρα: Δημοκρατία Κορέας, Υπό τα κριτήρια ένταξης: ii, iv

Οχυρωμένη πόλη, που χτίστηκε από τη δυναστεία Joseon (1392-1910), σε μια ορεινή περιοχή 25χλμ. νοτιοανατολικά της Σεούλ. Σώζεται το μεγαλύτερο τμήμα του τείχους καθώς και οικοδομήματα που στέγαζαν διοικητικές και στρατιωτικές λειτουργίες. Η πόλη ενσωματώνει ποικίλα στοιχεία της αμυντικής αρχιτεκτονικής, κυρίως του 17^{ου} αιώνα, με έντονες επιρροές από την Κίνα, την Ιαπωνία αλλά και το δυτικό κόσμο.

10. Palestine: Land of Olives and Vines –

Cultural Landscape of Southern Jerusalem, Battir

Χώρα: Παλαιστίνη, Υπό τα κριτήρια ένταξης: iv, v

Η περιοχή βρίσκεται νοτιοδυτικά της Ιερουσαλήμ στο λόφο Battir. Περιλαμβάνει καλλιεργήσιμες κοιλάδες, γνωστές ως *widian*, με χαρακτηριστικά πέτρινα πεζούλια και αρδεύσιμες εκτάσεις για την καλλιέργεια κηπευτικών, αμπελιών και ελαιόδεντρων. Η ανάπτυξη της γεωργίας στην ορεινή αυτή περιοχή υποστηρίζεται από ένα παραδοσιακό σύστημα διανομής νερού, μέσω δικτύων που τροφοδοτούνται από υπόγειες πηγές.

11. Pergamon and its Multi-Layered Cultural Landscape

Χώρα: Τουρκία, Υπό τα κριτήρια ένταξης: i, ii, iii, iv, vi

Η ακρόπολη της Περγάμου, η πρωτεύουσα της δυναστείας των Ατταλιδών, δεσπόζει στην πεδιάδα Bakırçay, στα παράλια του ανατολικού Αιγαίου. Αποτελέσε σημαντικό κέντρο μάθησης και πολιτισμού στον αρχαίο κόσμο. Η ακρόπολη «στεφανώνει» ένα τοπίο που περιέχει ταφικά μνημεία και ερείπια των ελληνιστικών, ρωμαϊκών, βυζαντινών και οθωμανικών χρόνων.

UNESCO

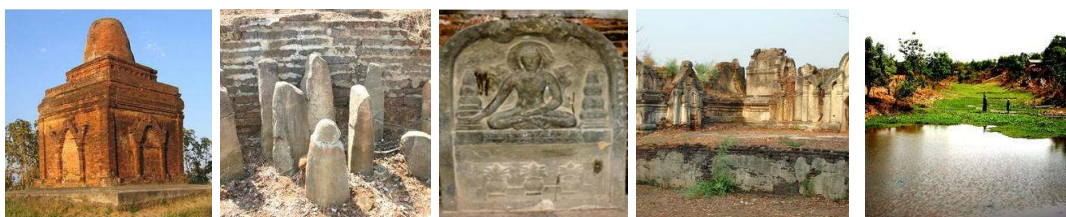
Νέες Εντάξεις στον

Κατάλογο Παγκόσμιας

Πολιτιστικής Κληρονομιάς

12. Precolumbian Chiefdom Settlements with Stone Spheres of the DiquísΧώρα: Κόστα Ρίκα, Υπό τα κριτήρια ένταξης: *iii*

Περιλαμβάνονται τέσσερις αρχαιολογικοί χώροι, στο Δέλτα του Diquís στη νότια Κόστα Ρίκα. Αποτελούν μοναδικά παραδείγματα σύνθετων κοινωνικών, οικονομικών και πολιτικών συστημάτων της περιόδου 500-1500 μ.Χ. Μεταξύ των ευρημάτων ξεχωρίζει συλλογή από λίθινες σφαίρες, μεγάλων διαστάσεων, η ερμηνεία των οποίων παραμένει μυστήριο.

13. Pyu Ancient CitiesΧώρα: Μιανμάρ (Μπούρμα), Υπό τα κριτήρια ένταξης: *ii, iii, iv*

Πρόκειται για τρεις από τις σημαντικότερες πόλεις της βασιλείας των Pyu (200 π.Χ. - 900 μ.Χ.), Halin, Beikthano και Sri Ksetra, οι οποίες ιδρύθηκαν σε αρδευόμενες περιοχές της ξηρής ζώνης του ποταμού Ayeyarwady (Irrawaddy). Στα σωζόμενα κατάλοιπα περιλαμβάνονται ακροπόλεις, παλάτια, νεκροταφεία και μνημειώδη έργα υδραυλικής αρχιτεκτονικής, καθώς και βουδιστικές στούπες.

14. Qhapaq Ñan, Andean Road SystemΧώρα: Αργεντινή, Υπό τα κριτήρια ένταξης: *ii, iii, iv, vi*

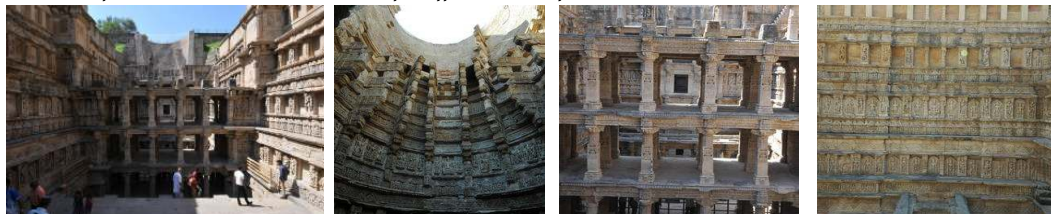
Εκτεταμένο οδικό, εμπορικό και πολεμικό δίκτυο, των Ίνκας. Συνδέει τις χιονισμένες κορυφές των Άνδεων, διασχίζει τροπικά δάση, παράλιες ζώνες, εύφορες κοιλάδες και απέραντες ερήμους. Η μέγιστη επέκτασή του επετεύχθη το 15^ο αιώνα, οπότε και εξαπλώθηκε σε μήκος και πλάτος μεγαλύτερα από αυτά των Άνδεων. Ιδρύθηκαν κομβικοί σταθμοί εξυπηρέτησης εμπορικών συναλλαγών και ανάδειξης της αρχιτεκτονικής του τοπίου.

UNESCO

Νέες Εντάξεις στον
Κατάλογο Παγκόσμιας
Πολιτιστικής Κληρονομιάς

15. Rani-ki-Vav (the Queen's Stepwell) at Patan, Gujarat

Χώρα: Κόστα Ρίκα, Υπό τα κριτήρια ένταξης: i, iv

Μνημειακή δεξαμενή του 11^{ου} αιώνα.. Φέρεται να χτίστηκε προς τιμή κάποιου βασιλέως. Έχει σχήμα ανεστραμμένου ναού και χωρίζεται σε επτά επίπεδα. Έχει εξαιρετικό γλυπτό και εικονογραφικό διάκοσμο, ενώ η πρόσβαση στα χαμηλότερο επίπεδο, όπου βρισκόταν το πηγάδι, γίνεται μέσω περίτεχνων κλιμάκων.

16. Shahr-i Sokhta

Χώρα: Ιράν (Μπούρμα), Υπό τα κριτήρια ένταξης: ii, iii, iv

Η «Καμμένη Πόλη» (Shahr-i Sokhta) ιδρύθηκε το 3.200 π.Χ. Αποτέλεσε εμπορικό σταυροδρόμι της Ανατολής καθόλη της διάρκεια της Εποχής του Χαλκού. Ερείπια κατοικιών, νεκροταφείων, δημόσιων κτηρίων και εργαστηρίων συνθέτουν μία πλούσια πηγή πληροφοριών της πρώιμης αστικοποίησης και της πρώτης εμφάνισης των πολύπλοκων κοινωνιών και των εμπορικών επαφών τους κατά την 3^η χιλιετία π.Χ.

17. Silk Roads: the Routes Network of Chang'an-Tianshan Corridor

Χώρα: Κίνα, Καζακιστάν, Κιργιστάν, Υπό τα κριτήρια ένταξης: ii, iii, v, vi

Δίκτυο μήκους 5.000 χλμ. Αποτελεί τμήμα του Δρόμου του Μεταξιού, που εκτείνεται από την Chang'an/Luoyang, την πρωτεύουσα των δυναστειών Han και Tang έως την πόλη Zhetysu της Κεντρικής Ασίας. Το δίκτυο διαμορφώθηκε ανάμεσα στο 2^ο αι. π.Χ. και τον 1^ο αι. μ.Χ. Παρέμεινε σε χρήση μέχρι τον 16^ο αιώνα, συνδέοντας πολιτισμούς και διευκολύνοντας εμπορικές ανταλλαγές. Ακόμα συνέτεινε στη διάδοση θρησκευτικών πεποιθήσεων, επιστημονικών γνώσεων, τεχνολογικών καινοτομιών και των τεχνών.

UNESCO

Νέες Εντάξεις στον
Κατάλογο Παγκόσμιας
Πολιτιστικής Κληρονομιάς

18. The Grand Canal

Χώρα: Κίνα, Υπό τα κριτήρια ένταξης: i, iii, iv, vi

Αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα τεχνικά έργα ναυσιπλοΐας του 5^{ου} αιώνα π.Χ. Οι τεχνητές πλωτές οδοί, συνδέουν τις πέντε κύριες λεκάνες απορροής ποταμών της Κίνας. Το Μεγάλο Κανάλι έχει διαδραματίσει ανά τους αιώνες σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση της οικονομικής ευημερίας και της σταθερότητας της χώρας.

19. Tomioka Silk Mill and Related Sites

Χώρα: Ιαπωνία, Υπό τα κριτήρια ένταξης: ii, iv

Ιστορικό συγκρότημα σηροτροφίας και μεταξουργίας. Ιδρύθηκε το 1872 στην επαρχία Gunma, βορειοδυτικώς του Τόκιο. Συνίσταται από εγκαταστάσεις για τα διάφορα στάδια της παραγωγής ακατέργαστου μεταξιού. Αποτελεί τεκμήριο παραδοσιακής τέχνης, που σηματοδότησε την είσοδο της Ιαπωνίας στη σύγχρονη βιομηχανική εποχή, με την εξαγωγή ακατέργαστου μεταξιού, κυρίως στη Γαλλία και την Ιταλία.

20. Van Nellefabriek

Χώρα: Ολλανδία, Υπό τα κριτήρια ένταξης: ii, iv

Σχεδιάστηκε και κατασκευάστηκε στη δεκαετία του 1920 στις όχθες ενός καναλιού, στο Spaanse Polder βορειοδυτικώς του Ρότερνταμ. Είναι αντιπροσωπευτικό μιας νέας κατηγορίας εργοστασίων συνάδοντας με τα κινήματα του μοντερνισμού και της λειτουργικότητας. Μαρτυρεί τη μεγάλη εμπορική και βιομηχανική ιστορία της Ολλανδίας στον τομέα της εισαγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας τροφίμων, που προέρχονται από τροπικές χώρες.

UNESCO

Νέες Εντάξεις στον
Κατάλογο Παγκόσμιας
Πολιτιστικής Κληρονομιάς

21. Vineyard Landscape of Piedmont: Langhe-Roero and Monferrato

Χώρα: Ιταλία, Υπό τα κριτήρια ένταξης: iii, v

Η περιοχή του Piedmont έχει ξεχωριστή θέση στην ιστορία της αμπελουργίας, αλλά και της ίδιας της Ιταλίας. Το τοπίο περιλαμβάνει πέντε αμπελουργικές περιοχές με εξαιρετικά τοπία και το Κάστρο της Cavour. Οι υποδομές καλύπτουν όλο το φάσμα των διαδικασιών της αμπελοκαλλιέργειας και της οινοποίησης, χαρακτηριστικές της περιοχής για αιώνες.

22. Great Himalayan National Park Conservation Area

Χώρα: Ινδία, Υπό τα κριτήρια ένταξης: x (Μνημεία φυσικής κληρονομιάς)

Εθνικό Πάρκο στο δυτικό τμήμα της οροσειράς των Ιμαλαΐων, στις βόρειες Ινδίες. Έχει έκταση 905,40 χλμ.², η οποία καλύπτεται από υψηλές αλπικές κορυφές, αλπικά λιβάδια, παραποτάμια δάση, ποτάμια και λεκάνες απορροής αποθεμάτων νερού. Το πάρκο είναι εξαιρετικής σημασίας για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, δεδομένου ότι περιλαμβάνει είκοσι πέντε τύπους δασών, και πλούσιο σύνολο πανίδας, με πολλά απειλούμενα είδη.

23. Mount Hamiguitan Range Wildlife Sanctuary

Χώρα: Φιλιππίνες, Υπό τα κριτήρια ένταξης: x (Μνημεία φυσικής κληρονομιάς)

Το όρος Hamiguitan εκτείνεται κατά μήκος της χερσονήσου Pujada σε υψόμετρο που κυμαίνεται από 75 έως 1.637 μ. Η περιοχή περιλαμβάνει πληθώρα χερσαίων και υδάτινων οικοτόπων, αποτελώντας καταφύγιο πολλών ενδημικών ειδών χλωρίδας και πανίδας

UNESCO
Νέες Εντάξεις στον
Κατάλογο Παγκόσμιας
Πολιτιστικής Κληρονομιάς

24. Okavango Delta

Χώρα: Μποτσουάνα, Υπό τα κριτήρια ένταξης: vii, ix, x (Μνημεία φυσικής κληρονομιάς)

Το δέλτα στη βορειοδυτική Μποτσουάνα περιλαμβάνει μόνιμες ελώδεις περιοχές, εποχιακά πλημμυρισμένα πεδιάδες και σύστημα υδροτόπων, σχεδόν άθικτο. Είναι από τα ελάχιστα δέλτα, που δεν απολήγουν σε θάλασσα ή ωκεανό. Η περιοχή αποτελεί καταφύγιο πολλών απειλούμενων ειδών μεγάλων θηλαστικών. Είναι εξαιρετικό παράδειγμα αλληλεπίδρασης κλιματικών, υδρολογικών και βιολογικών διεργασιών.

25. Stevns Klint

Χώρα: Δανία, Υπό τα κριτήρια ένταξης: vii (Μνημεία φυσικής κληρονομιάς)

Περιοχή γεωλογικού ενδιαφέροντος, όπου διατηρούνται τεκμήρια επιπτώσεων της πτώσης του μετεωρίτη Chicxulub, στο τέλος της Κρητιδικής περιόδου (περίπου 65 εκατομμύρια χρόνια πριν). Κατά τους ερευνητές, το γεγονός προκάλεσε εξαφάνιση του 50% της ζωής του πλανήτη. Η περιοχή είναι εξαιρετικό αρχείο απολιθωμάτων, παρουσιάζοντας την πλήρη διαδοχή της πανίδας. «Χαρτογραφεί» την ανάκαμψη μετά τη μαζική εξαφάνιση των ειδών.

26. Trang An Landscape Complex

Χώρα: Βιετνάμ, Υπό τα κριτήρια ένταξης: v, vii, viii (Μνημεία φυσικής & πολιτιστικής κληρονομιάς)

Εντοπιασικό τοπίο με βραχώδεις κορυφές και απέραντες κοιλάδες. Βρίσκεται στη νότια ακτή του Δέλτα του ποταμού Trang An. Περιλαμβάνει σπηλιές που χρησιμοποιούνταν 30.000 χρόνια πριν, από κυνηγούς και τροφοσυλλέκτες της περιοχής. Περιλαμβάνει ακόμα την πρωτεύουσα του Βιετνάμ κατά το 10^ο και 11^ο αιώνα, Hoa Lu. Ακόμα περιλαμβάνει ναούς, παγόδες, παραδοσιακά χωριά και ιερούς τόπους.

UNESCO

Σειριακές Εντάξεις
2014

Κατά τη διάσκεψη στη Ντόχα η Επιτροπή Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς ενέκρινε και την επέκταση ήδη ενταγμένων μνημείων ή συνόλων (σειριακές εντάξεις) φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς:

- **Białowieża Forest**

Χώρα: Λευκορωσία, Πολωνία, Υπό τα κριτήρια ένταξης: ix, x (Μνημεία φυσικής κληρονομιάς)

- **South China Karst**

Χώρα: Κίνα, Υπό τα κριτήρια ένταξης: vii, viii (Μνημεία φυσικής κληρονομιάς)

- **Wadden Sea**

Χώρα: Δανία, Γερμανία, Ολλανδία Υπό τα κριτήρια ένταξης: viii, ix, x (Μνημεία φυσικής κληρονομιάς)

- **Ancient Maya City and Protected Tropical Forests of Calakmul, Campeche**

Χώρα: Μεξικό, Υπό τα κριτήρια ένταξης: ii, iii, iv, vi (Μνημεία φυσικής & πολιτιστικής κληρονομιάς)

ICOMOS
ΕιδήσειςΣυνεδρίαση του Γραφείου
του διεθνούς ICOMOS
στην ΑθήναΣυνεδρίαση Γραφείου στο κτήριο
του Ελληνικού ICOMOS

Επίσκεψη στην Ακρόπολη

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ
11-14 ΙΟΥΝΙΟΥ 2014

Πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα, από τις 11 έως τις 14 Ιουνίου 2014, επίσκεψη και συνεδρίαση του Γραφείου του διεθνούς ICOMOS, αποτελούμενο από τον πρόεδρο Gustavo Araoz, τους αντιπροέδρους Kristal Buckley, Gideon Korren, Benjamin Mouton και Guo Zhan, τη Γενική Γραμματέα Kirsti Kovanen και την Ταμία Laura Robinson.

Τετάρτη, 11 Ιουνίου 2014

Συνάντηση του Προέδρου, Α. Νακάση και της Β' Αντιπροέδρου, Σ. Αυγερινού-Κολώνια με μέλη του Γραφείου. Ακολούθως ο Πρόεδρος του ελληνικού ICOMOS προσέφερε το δείπνο.

Πέμπτη 12 Ιουνίου 2014

- Συνεδρίαση του Γραφείου του ICOMOS στο κτήριο του Ελληνικού ICOMOS, παρουσία της Β' Αντιπροέδρου του ελληνικού ICOMOS Σοφίας Αυγερινού-Κολώνια, υπό την ιδιότητά της ως μέλους του Εκτελεστικού Γραφείου του διεθνούς ICOMOS.
- Κοινή συνεδρίαση του ΔΣ του ελληνικού ICOMOS και του Γραφείου του διεθνούς ICOMOS. Παρουσιάστηκε το έργο του Ελληνικού ICOMOS κατά την τελευταία τριετία, από τον Πρόεδρο του ελληνικού ICOMOS Δρ Αθανάσιο Νακάση, μαζί με τα μέλη του ΔΣ του ελληνικού ICOMOS, Δρ Έλενα Κόρκα και Σοφία Σπυροπούλου. Ακολούθησε συζήτηση διάφορων θεμάτων παρουσία των προαναφερόμενων, καθώς και των μελών του Δ.Σ. του ελληνικού ICOMOS, Δρ Σοφίας Αυγερινού-Κολώνια, Αθανασίου Βες, Ειρήνης Εφεισίου, Κώστα Καραδήμα, Κώστα Κατσιγιάννη, Αλεξάνδρας Κολοβού Βασιλείου Κότσιαρη και Δρ Ελευθερίας Τσακανίκα.

Τα θέματα που συζητήθηκαν αφορούσαν:

- α) Στη λήψη πρωτοβουλιών και στην οργάνωση δράσεων για την προστασία και προβολή τοποθεσιών και τοπίων με πολιτιστική και φυσική αξία.
- β) Στην καθιέρωση Διεθνούς Ημέρας Πρόληψης Κινδύνου της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.
- γ) Στην οργάνωση διεθνούς εκστρατείας κατά της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών σε συνεργασία με το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (UNODC).
- δ) Στη διατύπωση προτάσεων για την προώθηση και τη διεπιστημονική συνεργασία στο πλαίσιο προστασίας και ανάδειξης της κοινής πολιτιστικής κληρονομιάς με την οργάνωση σεμιναρίων, εργαστηρίων και διασκέψεων.
- ε) Στη διάδοση πληροφοριών και γνώσεων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς με βάση πρακτικές και μεθόδους που έχουν εφαρμοστεί με επιτυχία.

ICOMOS Ειδήσεις

Συνεδρίαση του Γραφείου
του διεθνούς ICOMOS
στην Αθήνα

Επίσκεψη στις Μυκίνες

Επίσκεψη στην αρχαία Νεμέα

στ) Στη διευκρίνιση των διαδικασιών επιλογής και αξιολόγησης των εμπειρογνομώνων του ICOMOS, οι οποίοι καλούνται να παρακολουθούν, να καταγράφουν, να τεκμηριώνουν και να αξιολογούν την εφαρμογή των μέτρων προστασίας των μνημείων της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

ζ) Στην ενημέρωση σχετικά με μνημεία της παγκόσμιας κληρονομιάς, τα οποία βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου, συνδέονται με τον ελληνικό πολιτισμό και βρίσκονται σε κίνδυνο (Παλμύρα-Απάμεια Συρίας, εκκλησίες Αγ. Σοφίας Κωνσταντινουπόλεως - Αικατερίνης Σινά κ.ά.).

η) Στην αποστολή Ελλήνων επιστημόνων σε γειτονικές χώρες σε περιόδους κρίσεων, λόγω συρράξεων και αναταραχών, προκειμένου να παράσχουν τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και την εκτέλεση προγραμμάτων συντήρησης και αποκατάστασης.

Ακολούθησε γεύμα που προσέφερε στα γραφεία του το ελληνικό ICOMOS.

Το απόγευμα τα μέλη του διεθνούς Γραφείου του ICOMOS, συνοδευόμενα από μέλη του ελληνικού ICOMOS, ξεναγήθηκαν αρχικώς στο Νέο Μουσείο Ακροπόλεως από επιστημονικό συνεργάτη του Μουσείου κι ακολούθως στους αρχαιολογικούς χώρους της Νότιας Κλιτύς και της Ακρόπολης των Αθηνών από αρχαιολόγους της Α' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων.

Ακολούθησε δείπνο που προσέφερε το ελληνικό ICOMOS.

Παρασκευή 13 Ιουνίου 2014

Τα μέλη του γραφείου του Διεθνούς ICOMOS, συνοδευόμενα από μέλη του του ελληνικού ICOMOS (Α. Νακάσης, Σ. Αυγερινού, Κ. Κότσιαρης, Κ. Κατσιγιάννης, Α.Βεσ, Γ.Κατσιγιάννη, Μ. Διαμαντοπούλου) ξεναγήθηκαν από τη Σοφία Σπυροπούλου, μέλος του ΔΣ του ελληνικού ICOMOS, στον αρχαιολογικό χώρο και το Μουσείο Μυκηνών. Ακολούθησε επίσκεψη στο Παλαμήδι Ναυπλίου και αμέσως μετά ξενάγηση στον αρχαιολογικό χώρο και το μουσείο της Νεμέας, από τους τέως και νυν Διευθυντές Ανασκαφών της Νεμέας, καθηγητές κ.κ. Δρ Stephen Miller και Δρ Kim Shelton. Ο δήμαρχος της Νεμέας κ. Ευάγγελος Ανδριανάκος προσέφερε γεύμα, παραδοσιακά δώρα κι εκδόσεις στα μέλη της αποστολής και έθιξε το θέμα της ένταξης της Νεμέας, εφόσον τηρεί τις προϋποθέσεις και το αξίζει, στον Κατάλογο Μνημείων της Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO. Ο Πρόεδρος του ICOMOS Gustavo Araoz, ανταπαντώντας είπε ότι το ICOMOS θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια για την ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου της Νεμέας, χώρος ο οποίος εντυπωσίασε όλα τα μέλη του Γραφείου.

Ο Σύλλογος για την Αναβίωση των Νέμεων Αγώνων, παρουσία του Προέδρου και του Αντιπροέδρου του κ.κ. Stephen Miller και Γεωργίου Κωστούρου, προσέφερε εκδόσεις του και καφέ, ενώ φρόντισε για την προβολή ταινίας μικρού μήκους, στα γραφεία του, ταινίας σχετικής με την αναβίωση των Νέμεων αγώνων. Εν συνέχεια, ο πρόεδρος του ICOMOS Gustavo Araoz, τίμησε, για λογαριασμό του ελληνικού ICOMOS, τον καθηγητή Δρ. Stephen Miller, προσφέροντάς του αναμνηστική πλακέτα, για την πολύπλευρη προσφορά του, στην ανασκαφή, τη δημοσίευση και την αναστήλωση των μνημείων της Νεμέας, καθώς και για τη συμβολή του στην ίδρυση του αρχαιολογικού μουσείου της Νεμέας και την αναβίωση των Νέμεων Αγώνων.

ICOMOS
ΕιδήσειςΣυνεδρίαση του Γραφείου
του διεθνούς ICOMOS
στην ΑθήναΣύλλογος για την Αναβίωση των
Νέμεων ΑγώνωνΑρχιτεκτονική Σχολή Εθνικού
Μετσόβιου Πολυτεχνείου

Το ίδιο βράδυ η Αρχιτεκτονική Σχολή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου πραγματοποίησε εκδήλωση σχετική με το έργο της Σχολής που αφορούσε σε μνημεία, η οποία οργανώθηκε τους καθηγητές κ.κ. Ειρήνη Εφεισίου και Κωνσταντίνο Καραδήμα, μέλη του ΔΣ του ελληνικού ICOMOS. Τη συζήτηση διηύθυνε η κοσμήτωρ της αρχιτεκτονικής Σχολής καθηγήτρια Ελένη Μαΐστρου, μέλος του ICOMOS. Ο πρόεδρος του ICOMOS Gustavo Araoz απηύθυνε χαιρετισμό, ακολούθησε σχετική εισήγηση της καθηγήτριας Έλενας Κωνσταντινίδου, μέλους του ICOMOS, και μετά σπουδαστές της Σχολής παρουσίασαν το έργο τους. Στη συζήτηση που ακολούθησε έλαβε μέρος ο πρόεδρος του ελληνικού ICOMOS Α. Νακάσης, ενώ ακόμα παρέστησαν η Β' Αντιπρόεδρος Σ. Αυγερινού, ο Ταμίας Β. Κότσιαρης και η καθηγήτρια Ελένη Αλεξάνδρου, μέλος του ελληνικού ICOMOS.

Σάββατο 14 Ιουνίου 2014

- Συνεδρίαση των μελών του Γραφείου, παρουσία της Β' Αντιπροέδρου του ελληνικού ICOMOS Σοφίας Αυγερινού-Κολώνια, υπό την ιδιότητά της ως μέλους του Εκτελεστικού Γραφείου του διεθνούς ICOMOS.

Τα μέλη του Γραφείου του διεθνούς ICOMOS εξέφρασαν την ιδιαίτερη ικανοποίησή τους για τη φιλοξενία, τις δραστηριότητες του ελληνικού ICOMOS, παρά τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες, και τις προτάσεις του ελληνικού ICOMOS, που προωθήθηκαν στη συνάντηση των ευρωπαϊκών εθνικών επιτροπών του ICOMOS που έγινε στο Στρασβούργο στις 25 Ιουνίου 2014, όπου έλαβε μέρος η Σ. Αυγερινού-Κολώνια, υπό την ιδιότητά της ως μέλους του Εκτελεστικού Γραφείου του ICOMOS, ενώ ταυτοχρόνως εκπροσώπησε και το ελληνικό ICOMOS.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ICOMOS
Ειδήσεις

Επίσκεψη του Δημάρχου της πόλης Tianjin (Κίνα) και εμπειρογνομόνων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΙΑΝΤΖΙΝ ΚΙΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ.

Στις 28-30 Ιουνίου 2014 πραγματοποιήθηκε επίσκεψη του δημάρχου της πόλης Τιαντζίν στην Αθήνα, ο οποίος συνοδευόταν από δεκαπενταμελή Αντιπροσωπεία εμπειρογνομόνων σε θέματα προστασίας και αναστήλωσης της ιστορικής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Κίνας.

Η πόλη Τιαντζίν είναι η τέταρτη μεγαλύτερη πόλη της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, το μεγαλύτερο λιμάνι της χώρας (τέταρτο παγκοσμίως) και ένα από τα σημαντικότερα βιομηχανικά της κέντρα. Σήμερα η πόλη αριθμεί 14.000.000 κατοίκους, με το μεγαλύτερο κατά κεφαλήν εισόδημα (περί τα 15.000 \$ ετησίως) σε όλη την Κίνα, ενώ ο δήμαρχός της είναι ο πλέον υψηλόβαθμος υπάλληλος της Λαϊκής Κυβέρνησης της Τιαντζίν, που κατατάσσεται ως πέμπτη, από άποψη αστικού πληθυσμού, στην Κίνα, ξεπερνώντας τα 200.000.000 κατοίκων.

Η περιοχή του Τιαντζίν έχει μακρά παράδοση και ιστορία που ξεκινάει από την παλαιολιθική εποχή. Η διάνοιξη του Μεγάλου Καναλιού κατά τη διάρκεια της δυναστείας Σουί (1404) συνέβαλε σημαντικά στην εμπορική και οικονομική ανάπτυξη της πόλης. Το 19^ο αιώνα οι ναυτικές δυνάμεις της Δύσης, εκδήλωσαν έντονο ενδιαφέρον για τον έλεγχο του σημαντικού αυτού κέντρου διαμετακομιστικού εμπορίου, και, μετά από πολεμικές συρράξεις, επικράτησαν των εγχώριων δυνάμεων. Τότε εγκαταστάθηκαν στην πόλη Ευρωπαίοι και ίδρυσαν μεγάλες εμπορικές βάσεις και επιχειρήσεις, καθιστώντας το λιμάνι της Τιαντζίν διεθνώς γνωστό.

Σήμερα η πόλη αποτελεί ένα μωσαϊκό αποικιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς. Πύργοι και κάστρα στη γαλλική συνοικία, πολυτελή κτήρια με κόκκινα κεραμίδια Βαυαρίας στη γερμανική, οικίες και δημόσια κτήρια στις συνοικίες των Ιταλών, των Άγγλων και των Ρώσων αποτελούν ένα αμάλγαμα πολιτισμών, παραδόσεων και καλλιτεχνικών ρευμάτων, που συνυπάρχουν με την τοπική κινεζική αρχιτεκτονική, μαρτυρώντας την πολύπλευρη και πλούσια πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής.

Παρά τη ραγδαία ανάπτυξη της Τιαντζίν καταβάλλεται προσπάθεια από τις Δημοτικές Αρχές σε συνεργασία με τις κεντρικές Υπηρεσίες του κράτους, το κινεζικό ICOMOS (με το οποίο το ελληνικό ICOMOS έχει άριστες σχέσεις) και τη Σχολή Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου της Τιαντζίν, για τη διαφύλαξη και ανάδειξη των ιστορικών κτηρίων και την αρμονική ένταξή τους στη σύγχρονη ζωή της πόλης. Σε αυτό το πλαίσιο πραγματοποιήθηκαν συσκέψεις και συζητήσεις του Ελληνικού ICOMOS με μέλη της αντιπροσωπείας, προκειμένου να γίνει ανταλλαγή απόψεων, προτάσεων και καλών πρακτικών για την προστασία του πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής.

Στο πρόγραμμα της επίσκεψης περιλαμβάνονταν τα ακόλουθα:

- Στις 28/06/2014 τα μέλη της κινεζικής αποστολής ξεναγήθηκαν στις 28-06-2014, συνοδεία του Προέδρου του Ελληνικού ICOMOS αρχιτέκτονας Δρ Αθανασίου Νακάση και της αρχαιολόγου Σοφίας Σπυροπούλου, υπεύθυνης τύπου του Δ.Σ. του ελληνικού ICOMOS, στους αρχαιολογικούς χώρους του Θορικού και του Σουνίου. Η κινεζική Αντιπροσωπεία έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα μνημεία του Θορικού, τους τρόπους εξόρυξης και τις διαδικασίες παραλαβής μετάλλων.

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης συζητήθηκαν, ακόμα, τα ακόλουθα θέματα και έγινε ανταλλαγή απόψεων για θέματα προστασίας της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς:

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ICOMOS Ειδήσεις

Επίσκεψη του Δημάρχου της πόλης Tianjin (Κίνα) και εμπειρογνομώνων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς

- Οι δράσεις και ο ρόλος του Ελληνικού ICOMOS στον τομέα προστασίας και ανάδειξης μνημείων και τοποθεσιών πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Τα ελληνικά μνημεία στον Κατάλογο της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς.
- Θέματα διαχείρισης πολιτιστικής κληρονομιάς σε σχέση με τον τουρισμό και την εμπορική ανάπτυξη στις δύο χώρες.
- Βασικές αρχές αναστήλωσης μνημείων αρχιτεκτονικής κληρονομιάς. Μέθοδοι και καλές πρακτικές.

Το βράδυ ο πρόεδρος του ελληνικού ICOMOS προσέφερε το δείπνο.

- Στις 29/6 το πρωί ο δήμαρχος της Tianjin και κινεζική αντιπροσωπεία συναντήθηκαν με στελέχη του Υπουργείου Πολιτισμού και συζητήσαν θέματα νομοθεσίας και προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Το μεσημέρι ο πρόεδρος του Ελληνικού ICOMOS παρέστη, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης του δημάρχου της Tianjin και του Κινέζου Πρέσβη στην Ελλάδα, σε γεύμα εργασίας, μαζί με 12 Κινέζους αξιωματούχους. Αναπτύχθηκαν εκατέρωθεν ζητήματα συντήρησης και αναστήλωσης μνημείων της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, καθώς και ζητήματα του νομικού πλαισίου προστασίας της. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έδειξε η κινεζική Αντιπροσωπεία στα θέματα τεκμηρίωσης των μνημείων, όταν ο πρόεδρος του ελληνικού ICOMOS αναφέρθηκε στις δυνατότητες αποτύπωσης με Laser Scanner και στο επίπεδο τεκμηρίωσης, που έχει αναπτυχθεί με βάση τις εργασίες του Α' Αντιπροέδρου του ελληνικού ICOMOS αρχιτέκτονος Δρ Νικολάου Λιανού. Ο δήμαρχος της Tianjin εξέφρασε την απόλυτη ικανοποίησή του για το επίπεδο των συζητήσεων και την ενδεδειγμένη πληροφόρηση και ακολούθως προσκάλεσε επισήμως στην Tianjin τον πρόεδρο του ελληνικού ICOMOS.
- Το απόγευμα πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις για παρόμοια θέματα, παρουσία του δημάρχου της Tianjin, με μέλη του Δ.Σ. του ελληνικού ICOMOS, του Α. Νακάση, της Σ. Αυγερινού και της Σ. Σπυροπούλου. Ακολούθησε ξενάγηση της κινεζικής Αντιπροσωπείας στην Ακρόπολη των Αθηνών και στο Νέο Μουσείο της, συνοδεία των προαναφερόμενων μελών του ελληνικού ICOMOS. Ακολούθως οι Κινέζοι αξιωματούχοι προσκάλεσαν το ελληνικό ICOMOS στο Συνέδριο "China Mining Congress & Expo 2014", που θα πραγματοποιηθεί στην Tianjin στις 20-23 Οκτωβρίου 2014. Το βράδυ η κινεζική αντιπροσωπεία παρέθεσε δείπνο στα προαναφερόμενα μέλη του ΔΣ του ελληνικού ICOMOS.
- Στις 30/6/2014 κινεζική Αντιπροσωπεία μετέβη στη Θήρα, όπου, κατόπιν σχετικών συνεννοήσεων του ελληνικού ICOMOS, συζήτησε με το δήμαρχο Θήρας και συμβούλους του για θέματα νομοθεσίας, τουριστικής προβολής και αξιοποίησης, αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και προστασίας της, ενώ ενημερώθηκε ειδικότερα για τα γεωλογικά θέματα του νησιού από τον καθηγητή κ. Φυτίκα.
- Άλλο τμήμα της κινεζικής Αντιπροσωπείας του Tianjin, με επικεφαλής το δήμαρχό της, μετέβη για συναφή θέματα στη Θεσσαλονίκη, με την οποία είναι αδελφοποιημένη.

Η κινεζική Αντιπροσωπεία της Tianjin και ο δήμαρχός της ευχαρίστησαν κατ'επανάληψη το ελληνικό ICOMOS για το επίπεδο της πληροφόρησης και την παρασχεθείσα φιλοξενία.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ICOMOS
ΕιδήσειςΠαγκόσμια Ημέρα
Μνημείων & Χώρων
Εκδηλώσεις 2014ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ
ΗΜΕΡΑΣ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΩΝ

Στο πλαίσιο εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας Μνημείων και Χώρων για το έτος 2014 πραγματοποιήθηκε σειρά εκδηλώσεων από το Ελληνικό ICOMOS σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, το Σύλλογο Ελλήνων Αρχαιολόγων και το Σύλλογο Αρχιτεκτόνων Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών (βλ. Ενημερωτικό Δελτίο, τεύχος 1), ως εξής:

- Διακίνηση ενημερωτικού δελτίου του εορτασμού, που απευθύνθηκε στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Επιθεώρηση, με σκοπό την ενημέρωση-ευαισθητοποίηση μαθητικών κοινοτήτων και την προτροπή εκπαιδευτικών για την ανάληψη δραστηριοτήτων σχετικών με το θέμα του εορτασμού.
- Θεματικές ξεναγήσεις:
  - α) Στον αρχαιολογικό χώρο Κεραμεικού στις 4 Μαΐου 2014, από τον υπεύθυνο αρχαιολόγο της Γ' ΕΠΚΑ κ. Λεωνίδα Μπουρνιά, παρουσία των μελών του ΔΣ του ελληνικού ICOMOS Α. Νακάση και Σ. Σπυροπούλου και
  - β) Στο Α' Κοιμητήριο Αθηνών στις 11 Μαΐου 2014, από την υπεύθυνη του Δήμου Αθηναίων αρχιτέκτονα κ. Μαρία Δανιήλ, μέλος του ΔΣ του ελληνικού ICOMOS, παρουσία των μελών του ΔΣ του ελληνικού ICOMOS Σ. Αυγερινού, Ε. Εφεισίου, Κ.Καραδήμα, Κ.Κατσιγιάννη, Β.Κότσιαρη, Α. Νακάση, Γ.Πανόπουλου και Σ. Σπυροπούλου.
- Θεματική εκδήλωση «Ιστορική Μνήμη και Μνημόνευση. Μορφές έκφρασης και Ερμηνεία». Αμφιθέατρο Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, 27 Απριλίου 2014.
- Έκδοση και διακίνηση αφίσας με εικαστικό-ενημερωτικό περιεχόμενο με θέμα «Η πολιτιστική κληρονομιά της μνημοσύνης»
- Διακίνηση ενημερωτικού δελτίου- πρόσκλησης προς την κεντρική και τις περιφερειακές Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ, προτρέποντας την ανάληψη δράσεων για την ανάδειξη και προβολή της διακριτής μνημειακής ομάδας των «αναμνηστικών μνημείων» που αποτελούν το αντικείμενο του φετινού εορτασμού.

<http://www.icomoshellenic.gr/index.php>

Παγκόσμια Ημέρα
Μνημείων & Χώρων
Εκδηλώσεις 2014

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ ΤΗΣ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΩΝ
«ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΕΝΕΑΣ
ΧΙΛΙΟΜΟΔΙΟΥ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ ΣΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΤΩΝ ΑΠΤΕΛΩΝ»**

Η Εφορεία Αρχαιοπωλείων και Ιδιωτικών Αρχαιολογικών Συλλογών, συμμετέχοντας στον ετήσιο εορτασμό, οργανώνει διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με τη φροντίδα της προϊσταμένης της Εφορείας Δρ Έλενας Κόρκα, μέλους του ΔΣ του ελληνικού ICOMOS.

Στο Χιλιόμοδι Κορινθίας διενεργείται ανασκαφική έρευνα, υπό τη διεύθυνση της Δρ Έλενας Κόρκα. Στην περιοχή έχει εντοπιστεί οργανωμένο νεκροταφείο αρχαϊκών χρόνων, σημαντικά ευρήματα από το οποίο έχουν μεταφερθεί στο εργαστήριο συντήρησης της Εφορείας προς συντήρηση. Στο πλαίσιο του εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας Μνημείων και Χώρων υλοποιήθηκαν εκπαιδευτικά προγράμματα με θέμα την εν λόγω ανασκαφή και τα ευρήματά της για μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά και για σπουδαστές του Τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του ΑΤΕΙ Αθηνών. Οι εκδηλώσεις έγιναν με το Τμήμα Συντήρησης του ΑΤΕΙ Αθήνας (30 Απριλίου), με το 74^ο Δημοτικό Σχολείο (7 και 8 Μαΐου), και με την ομάδα παιδιών του συλλόγου «Ακροκύτταρο» στο εργαστήριο συντήρησης της Εφορείας Αρχαιοπωλείων και Ιδιωτικών Αρχαιολογικών Συλλογών στην οδό Πολυγνώτου 13, Πλάκα (30 Μαΐου).

Με σκοπό να αντιληφθούν το πνεύμα του φετινού εορτασμού του Διεθνούς ICOMOS έγινε εποπτική παρουσίαση του χώρου της ανασκαφής στο Χιλιόμοδι και των μοναδικών τεκμηρίων που έχουν έλθει στο φως. Κυρίως η ξενάγηση εστίασε στη διαχρονικότητα της χρήσης του χώρου από τα αρχαϊκά χρόνια μέχρι και τη Βυζαντινή εποχή και τη σημασία της για τη μελλοντική έρευνα με σκοπό τον εντοπισμό μιας σημαντικής αρχαίας πόλης, που σύμφωνα με τις αρχαίες πηγές τοποθετείται στην ευρύτερη περιοχή.

Στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα συμμετείχαν αρχαιολόγοι και συντηρητές της Εφορείας Αρχαιοπωλείων και Ιδιωτικών Αρχαιολογικών Συλλογών και της Διεύθυνσης Συντήρησης Αρχαίων και Νεοτέρων Μνημείων. Οι εκδηλώσεις καλύφθηκαν τηλεοπτικά από την εκπομπή της κ. Μ. Κυριακού «Με αγάπη» του ANTI1.

Οι εκδηλώσεις έγιναν υπό την αιγίδα του Ελληνικού ICOMOS και πραγματοποιήθηκαν χάρις στο Ίδρυμα «Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου» και την Alpha Bank.

Μέχρι το τέλος του έτους θα διοργανωθούν κι άλλα εκπαιδευτικά προγράμματα από την Εφορεία Αρχαιοπωλείων και Ιδιωτικών Αρχαιολογικών Συλλογών.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ICOMOS

Δελτία Τύπου

Μεταβίβαση περιουσιακών
στοιχείων του Υπουργείου
Πολιτισμού στο ΤΑΙΠΕΔΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ιδιαίτερη ανησυχία έχει προκαλέσει η μεταβίβαση συνολικά 34 ακινήτων του ΥΠΠΟΑ στην περιοχή της Πλάκας στην ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία ΤΑΙΠΕΔ (Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε), με σκοπό την αξιοποίηση τους.

Με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων και έπειτα από εισήγηση του Υπουργού Οικονομικών «μεταβιβάστηκε και περιήλθε χωρίς αντάλλαγμα στο ΤΑΙΠΕΔ κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή», μεγάλος αριθμός ακινήτων, που ανήκαν σε διάφορους φορείς του Δημοσίου. Μεταξύ άλλων περιλήφθηκαν, αρχικά, 19 ακίνητα του Υπουργείου Πολιτισμού στην περιοχή της Πλάκας (ΦΕΚ Β' 2883/2013) και αργότερα άλλα δεκαπέντε (ΦΕΚ Β' 571/2014).

Τα ακίνητα βρίσκονται στον αμέσως περιβάλλοντα χώρο της Ακρόπολης και, μάλιστα, εντός της ζώνης, που έχει χαρακτηριστεί από την UNESCO ως προστατευτική της (buffer zone), σε ένα ιδιαίτερα σημαντικό τμήμα του πολεοδομικού ιστού της αρχαίας πόλης των Αθηνών. Δεδομένου, μάλιστα, ότι η περιοχή της Πλάκας είναι «ευαίσθητη» χωροταξικά και πολεοδομικά, έχουν καθορισθεί ειδικές χρήσεις γης με το από 5.10.1993 Προεδρικό Διάταγμα «Καθορισμός ειδικών χρήσεων γης στην περιοχή της Πλάκας του ρυμοτομικού σχεδίου Αθηνών» (ΦΕΚ Δ' 1329).

Είναι αξιοσημείωτο ότι ένα μεγάλο μέρος των εν λόγω ακινήτων αποκτήθηκε από το ΥΠΠΟ για αρχαιολογικούς σκοπούς (διενέργεια ανασκαφών, αποκάλυψη υφιστάμενων μνημείων, προστασία, ενοποίηση και ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων κ.τ.λ.), οι οποίοι δεν έχουν ακόμη εκπληρωθεί. Ορισμένα εξ αυτών αποτελούν εξαιρετικά δείγματα της νεοκλασικής αρχιτεκτονικής και κάποια, μάλιστα, έχουν κηρυχθεί ως διατηρητέα. Στα περισσότερα, επίσης, ακίνητα στεγάζονται υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και πολιτιστικοί φορείς, που με την παρουσία τους υπογραμμίζουν και ενοποιούν τον ιδιαίτερο ιστορικό και πολιτιστικό χαρακτήρα της περιοχής.

Η μεταβίβαση των προαναφερόμενων περιουσιακών στοιχείων του ΥΠΠΟ στο ΤΑΙΠΕΔ έγινε με επίκληση των μνημειακών δεσμεύσεων και απευθύνεται σε ιδιώτες επενδυτές (Έλληνες και ξένους), καθώς θεωρείται υπαρκτό το ενδιαφέρον να αγοραστούν «πακέτα ακινήτων», τα οποία θα αξιοποιηθούν και θα δημιουργήσουν νέες «γειτονιές».

Θα πρέπει, ωστόσο, να υπενθυμίσουμε ότι η αξία του συνόλου των πολιτιστικών αγαθών, που στην προκειμένη περίπτωση αφορά στην περιβάλλουσα ζώνη της Ακρόπολης με τα πολιτιστικά μνημεία και την ιστορική συνοικία που περιλαμβάνει, θεωρείται «ανεκτίμητη», όχι γιατί

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ICOMOS

Δελτία Τύπου

Μεταβίβαση περιουσιακών
στοιχείων του Υπουργείου
Πολιτισμού στο ΤΑΙΠΕΔ

είναι αδύνατον να γίνουν οικονομικές μελέτες και υπολογισμοί, αλλά γιατί δεν επιδέχεται επιμέτρησης, δεν ρευστοποιείται και κατά συνέπεια δεν μπορεί να παζαρεύεται, με τον χιμαιρικό, μάλιστα, στόχο της αποπλήρωσης του δημόσιου χρέους.

Το ελληνικό τμήμα του ICOMOS θεωρεί πως η προαναφερόμενη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων του ΥΠΠΟΑ θίγει πολλαπλώς το δημόσιο συμφέρον και σε καμιά περίπτωση δεν το υπηρετεί καθώς:

- Αντιβαίνει στη συνταγματική υποχρέωση της Πολιτείας περί προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Παραβλέπει το σκοπό - αμιγώς αρχαιολογικό - για τον οποίο τα εν λόγω ακίνητα είχαν αποκτηθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού. (Άλλωστε σε περίπτωση αλλαγής του σκοπού απαλλοτριώσης, οι τέως ιδιοκτήτες δικαιούνται να ζητήσουν πίσω τα ακίνητά τους. Σε όσα, μάλιστα, εξ αυτών έχουν γίνει εργασίες και με κοινοτικούς πόρους ανοίγει ο δρόμος της επιστροφής των χρημάτων στην Κοινότητα, όπως - για παράδειγμα - έχει συμβεί με την παράνομη παραχώρηση σε Εφορεία του ΥΠΠΟΑ του ακινήτου επί των οδών Ασωμάτων-Ψαρομηλιγγού, όπου αποκλειστικώς και μόνο μπορεί να στεγάζεται το Σωματείο Επιστημόνων Μηχανικών του ΥΠΠΟΑ και κανείς άλλος!).
- Θα επιφέρει αλλαγές στην υφιστάμενη χρήση γης και στους όρους και περιορισμούς δόμησης εντός της περιοχής, η οποία έχει χαρακτηριστεί από την UNESCO ως προστατευτική ζώνη (buffer zone) της Ακρόπολης, με αναπόδραστες συνέπειες στον ιστορικό και πολιτιστικό χαρακτήρα της.
- Θα στερήσει από πολλές Υπηρεσίες Πολιτισμού τη «φυσική» τους στέγη και θα τις επιβαρύνει με το κόστος της νέας μεταστέγασης.

Κατόπιν αυτών καλούμε την πολιτική ηγεσία του ΥΠΠΟΑ να προασπίσει τον δημόσιο χαρακτήρα της Πολιτιστικής μας Κληρονομιάς, να υπερασπιστεί την ακίνητη περιουσία του, και να την αναβαθμίσει ουσιαστικά, λαμβάνοντας μέτρα που θα την υπηρετούν και δεν θα την υπονομεύουν.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ICOMOS
Δελτία Τύπου

Απειλείται με πτώση
λειτουργίας ο χώρος του
αρχαίου σταδίου Νεμέας

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΝΕΜΕΑ

Για δεύτερη φορά τον τελευταίο χρόνο απειλήθηκε με περιορισμό λειτουργίας ο αρχαιολογικός χώρος του Σταδίου στην αρχαία Νεμέα! Το περασμένο φθινόπωρο, με αφορμή την εκδίκαση της υπόθεσης για την παραμονή ή όχι στις θέσεις τους επτά έκτακτων φυλάκων του αρχαιολογικού χώρου, ήρθε στο προσκήνιο το μείζον θέμα της έλλειψης κονδυλίων για την απασχόληση φυλακτικού προσωπικού σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους σε ολόκληρη την Ελλάδα. Τότε απειλήθηκε με «λουκέτο» το σύνολο του αρχαιολογικού χώρου και του μουσείου Νεμέας, προκαλώντας τις παρεμβάσεις του Ελληνικού ICOMOS, του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων, του Δήμου Νεμέας και πολλών άλλων φορέων και οργανισμών. Τον Οκτώβριο του 2013, ενόψει της Ελληνικής Προεδρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εγκρίθηκαν περισσότερες από 700 θέσεις φυλάκων και υπάλληλων γενικών καθηκόντων για μουσεία και Εφορείες Αρχαιοτήτων σε ολόκληρη την Ελλάδα, σηματοδοτώντας ένα ευοίωνο ξεκίνημα για το νέο έτος.

Λίγο πριν τη λήξη της προεδρίας και ενώ είχε ήδη ξεκινήσει η τουριστική περίοδος στη χώρα μας, απειλήθηκε με αναστολή λειτουργίας ο χώρος του αρχαίου σταδίου της Νεμέας, ένας από τους σημαντικότερους της χώρας μας. Το στάδιο, του οποίου η θολωτή διόδος αποτελεί το παλαιότερο αδιαμφισβήτητο χρονολογημένο παράδειγμα του είδους στον ελλαδικό χώρο, δέχεται σε ετήσια βάση χιλιάδες επισκεπτών.

Στο στάδιο της Νεμέας, ύστερα από πρωτοβουλία του καθηγητή Δρ Stephen Miller, αναβιώνουν τα τελευταία χρόνια (1996, 2000, 2004, 2008, 2012) οι αρχαίοι αγώνες των Νέμεων: Μια μοναδική στο είδος της διοργάνωση, στην οποία έχουν μετέσχει πλέον των 87 χωρών από όλες τις Ηπείρους, προσελκύοντας το παγκόσμιο πολιτιστικό ενδιαφέρον, με ευεργετικές συνέπειες για τον τόπο και τη χώρα. Ο Σύλλογος για την Αναβίωση των Νέμεων Αγώνων, έχει ήδη ξεκινήσει την οργάνωση της επόμενης Νεμεάδας το 2016, όπου θα μετέσχει και η Ελληνική Ομοσπονδία Παγκρατίου Αθλήματος, η οποία πραγματοποίησε αγώνες Παγκρατίου Αθλήματος στο στάδιο της Νεμέας τον Οκτώβριο του 2013, για πρώτη φορά μετά την αρχαιότητα.

Στην Ολυμπία, Δελφούς, Νεμέα και Ισθμία διεξάγονταν οι πλέον φημισμένοι αγώνες κατά την αρχαιότητα. Εξ αυτών, τα στάδια Ολυμπίας και Νεμέας βρίσκονται σήμερα στην καλύτερη κατάσταση διατήρησης και τυχόν κλείσιμο του αρχαιολογικού χώρου του σταδίου της Νεμέας ασφαλώς και θα συνιστούσε μια απευκταία προοπτική.

Στις 13 Ιουνίου 2014 τον αρχαιολογικό χώρο της Νεμέας επισκέφτηκε το Γραφείο του Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Τοποθεσιών (ICOMOS), τα μέλη του οποίου ξεναγήθηκαν από τον καθηγητή Δρ Stephen Miller στο αρχαίο στάδιο και ενημερώθηκαν για το ιστορικό των ανασκαφών, τις εργασίες διαμόρφωσης και ανάδειξης του χώρου, καθώς και για το εγχείρημα της αναβίωσης των αγώνων. Τόσο ο πρόεδρος του ICOMOS, Gustavo Araoz, όσο και τα υπόλοιπα μέλη του γραφείου (Kristal Backley, Gideon Korren, Benjamin Mouton, Lora Robinson και Ghuo Zan) χαιρέτησαν με ενθουσιασμό τις πρωτοβουλίες και το έργο των Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση, τον τέως και νυν διευθυντές των ανασκαφών καθηγητές Δρ Stephen Miller και Δρ Kim Shelton και το Σύλλογο

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ICOMOS
Δελτία Τύπου

Απειλείται με πάυση
λειτουργίας ο χώρος του
αρχαίου σταδίου Νεμέας

Φίλων Αναβίωσης των Νέμεων Αγώνων, επισημαίνοντας πόσο αποτελεσματικός υπήρξε ο ρόλος της συνέργειας στη διεθνή προβολή του μνημείου.

Δύο μέρες αργότερες κυκλοφόρησε η φήμη ότι ο αρχαιολογικός χώρος του σταδίου της Νεμέας θα παραμείνει κλειστός και επί αόριστον λόγω έλλειψης φυλακτικού προσωπικού, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες που καταβάλλει η τοπική Εφορεία Αρχαιοτήτων και το φυλακτικό προσωπικό.

Το ελληνικό τμήμα του ICOMOS εκφράζει τη βαθειά του ανησυχία για την πιθανότητα να παύσει να είναι επισκέψιμο το αρχαίο στάδιο της Νεμέας και καλεί την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού να μεριμνήσει για την άρση των κωλυμάτων, ώστε να εξασφαλιστεί η επισκεψιμότητα σε ένα από τα πιο λαμπρά μνημεία της χώρας μας με αρχαιολογική, ιστορική, κοινωνική, αθλητική αλλά και συμβολική αξία.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ
ICOMOSInternational Scientific
Committee for the Conservation
of the Industrial HeritageΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ - ΕΚΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΩΣΗ ΤΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΜΕΤΡΙΚΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ
ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Το Ελληνικό Τμήμα της Διεθνούς Επιτροπής για την Διατήρηση της Βιομηχανικής Κληρονομιάς (ΤΙCΣΙΗ) ανέλαβε μία σημαντική πρωτοβουλία για τη διάσωση του ιστορικού σιδηροδρομικού δικτύου Πελοποννήσου και των σημαντικών τεχνικών αρχείων, που βρίσκονται σε κίνδυνο στις εγκαταλειμμένες ή υπολειμμένες εγκαταστάσεις του δικτύου.

Για το λόγο αυτό το ΤΙCΣΙΗ απευθύνθηκε με επείγουσα έκκληση τόσο στους σιδηροδρομικούς φορείς και τα αρμόδια υπουργεία όσο και στα Γενικά Αρχεία του Κράτους (ΓΑΚ) και τα τοπικά τους παραρτήματα στην Πελοπόννησο.

Είναι, ασφαλώς οξύμωρο πως η λειτουργία του δικτύου σταμάτησε μετά τη δαπάνη μεγάλων ποσών για την ανακαίνισή του.

Καλούνται οι αρμόδιοι φορείς να λάβουν άμεσα μέτρα διάσωσης και προστασίας του σπουδαίου αυτού πολιτιστικού πλούτου της χώρας και ταυτοχρόνως να διερευνήσουν και τη δυνατότητα αξιοποίησης στην κατεύθυνση που κινούνται σήμερα διεθνώς άλλα παρόμοια ιστορικά δίκτυα, που είτε είναι πλήρως ενεργά για επιβατικές και εμπορικές μεταφορές (π.χ. Bernina Express Ελβετίας, Mariazell Bahnhof Αυστρίας, Γραμμή Septemvri-Dobrinishte Βουλγαρίας) είτε λειτουργούν αμιγώς για τουριστική χρήση (π.χ. Durango & Silverton Train, USA, Santa Fe Southern Railway, USA, Train à vapeur des Cévennes, Γαλλία κ.τ.λ.). Η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι τμήματα όπως π.χ. το εσωτερικό δίκτυο (Γραμμή Κορίνθου-Ναυπλίου/Τριπόλεως-Καλαμών) ή η Γραμμή Κατακόλου-Ολυμπίας κ.ο.κ., μπορούν να αξιοποιηθούν επιτυχώς, διασώζοντας παράλληλα ζωντανή την ιστορική μνήμη και εν λειτουργία το μνημειακό ιστορικό υλικό.

Το Ελληνικό Τμήμα του ΤΙCΣΙΗ θα στηρίξει οποιαδήποτε ανάλογη προσπάθεια, όπως έχει πράξει και στο παρελθόν. Ήδη έχουν κατατεθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠ.ΠΟ.Α. πλήρεις φάκελοι τεκμηρίωσης για την εσωτερική Γραμμή Κορίνθου-Μύλων-Καλαμών, προϊόν συστηματικής έρευνας στα πλαίσια του Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Προστασία Μνημείων» του Ε.Μ.Π.

Τέλος, το ΤΙCΣΙΗ καλεί τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, που ήδη έχουν αντιδράσει θετικά στην ίδια κατεύθυνση, να παρέμβουν και σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ο.Σ.Ε. να δραστηριοποιηθούν, προκειμένου να συγκεντρωθεί και να διασωθεί το πλούσιο και ποικίλο ιστορικό και σχεδιαστικό αρχείο των Σιδηροδρόμων Πελοποννήσου, το οποίο είναι διάσπαρτο και απροστάτευτο.

http://www.ticcih.gr/drastiriotes_info.php?prod_id=48&timitat1=32793&timitat2=0&timitat3=0&timitat4=0&timitat5=0&timitat6=0&timitat7=0

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ
ICOMOSInternational Scientific
Committee on Energy &
SustainabilityΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ
(ISCES)

Στις 9 και 10 Ιανουαρίου 2014, πραγματοποιήθηκε στο Phoenixgebouw (Flemish Built Heritage Department) Koning Albert II-Laan στις Βρυξέλλες, η πρώτη συνάντηση της Επιστημονικής Επιτροπής του ICOMOS για την ενέργεια και την βιωσιμότητα (International Scientific Committee on Energy & Sustainability - ISCES). Στη συνάντηση συμμετείχε με την ιδιότητά της ως μέλους του Ελληνικού ICOMOS και της εν λόγω διεθνούς επιτροπής η κ. Ελένη Αλεξάνδρου, Διπλ. Αρχιτέκτων Μηχανικός και επίκουρη καθηγήτρια στη Σχολή Αρχιτεκτόνων του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Στις εργασίες της επιτροπής έλαβαν μέρος τα ακόλουθα έντεκα μέλη της υπό την προεδρία του Peter Cox:

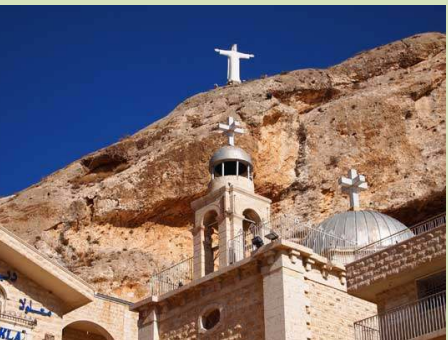
Anne de San, CRMS
Camilla Colla, University of Bologna
Chiara Ronchini, Edinburgh World Heritage
Constanze Fuhrmann, Fraunhofer Institute
Eleni Alexandrou, National Technical University of Athens
James Ritson, Kingston University London
Marialuca Stanganelli, University of Naples Federico II
Nathalie Vernimme, Phoenixgebouw
Peter Cox, ISCES President / Carrig
Roger Curtis, Historic Scotland
Sara Van Rompaey, E2 ARChitects
Alexandra Troi (μέσω Skype), EURAC

Στη συνάντηση συζητήθηκαν οι στόχοι της επιτροπής καθώς και η μεθόδευση των δραστηριοτήτων της: Το ISCES που αυτή τη στιγμή έχει 54 μέλη, θα λειτουργήσει ως καταλύτης για τη διάδοση των καλύτερων και πιο εύστοχων πρακτικών σε θέματα Ενέργειας και Βιωσιμότητας σε ευρεία κλίμακα, στοχεύοντας τόσο στον κτηριακό όσο και τον αστικό τομέα.

Το καταστατικό της Επιτροπής εγκρίθηκε από το ICOMOS-ICLAFI και θα διερευνηθεί η πιθανή συμβατότητά του με τις Ευρωπαϊκές νόρμες (TE346), ώστε να είναι ευέλικτο και να απευθύνεται σε περισσότερα κράτη.

HERITAGE ALERT

Χώρα: Συρία

ΑΠΕΙΛΟΥΝΤΑΙ ΠΡΩΙΜΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΣΤΗ ΣΥΡΙΑ

Η κυβέρνηση της Συρίας αναφέρει εκτεταμένες καταστροφές σε αρχαίες χριστιανικές θέσεις στην πόλη Maaloula, όπου χρησιμοποιείται ακόμα η Αραμαϊκή γλώσσα. Η πόλη βρίσκεται 35χλμ. ΒΑ της Δαμασκού, στους πρόποδες των ορέων που υψώνονται πάνω από την έρημο.

Σχετικές μελέτες πραγματοποιούν στη Maaloula διάφοροι ξένοι επιστήμονες, μεταξύ των οποίων Συντηρητές του ΑΤΕΙ Αθήνας. Μάλιστα το Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του ΑΤΕΙ-Αθήνας έχει πραγματοποιήσει σχετική επίσκεψη, με επικεφαλής τον τότε διδάσκοντα Δρ Αθανάσιο Νακάση.

Κυβερνητικοί παράγοντες επιρρίπτουν ευθύνες στους επαναστάτες - οι περισσότεροι από τους οποίους κρατούν εχθρική στάση απέναντι στη χριστιανική μειονότητα - για τις καταστροφές και για παράνομη διακίνηση θρησκευτικών έργων τέχνης, ωστόσο δεν είναι απίθανο ορισμένα πολιτιστικά αγαθά να έχουν μετακινηθεί για λόγους ασφαλείας. Αν και δεν μπορούν να εξακριβωθούν οι ισοχριστιανικοί της κυβέρνησης, η εικόνα της καταστροφής είναι αδιαμφισβήτητη.

Στις παρυφές του λόφου που δεσπόζει στη Maaloula χτίστηκε τον 4^ο αι., στα θεμέλια ενός δωδεκαθεϊστικού ναού, η ελληνική καθολική μονή της πόλης, μια από τις παλαιότερες παγκοσμίως, αφιερωμένη στους Σέργιο και Βάκχο. Τμήμα του μοναστηριού και το κεντρικό κλίτος της εκκλησίας έχουν καταστραφεί από βομβαρδισμούς, ενώ, σύμφωνα με σχετική κυβερνητική έκθεση, έχουν κλαπεί όλες οι μαρμαρίνες αρχαιότητες και τα λατρευτικά είδη του μοναστηριού, συμπεριλαμβανόμενων των πιο σημαντικών εικόνων της Maaloula. Η παλαιότερη εικόνα του 14^ο αι., απεικονίζει τους Σέργιο και Βάκχο. Τμήμα της πρωιμότερης ξύλινης οροφής και ο αρχαίος μαρμαρίνος βωμός φέρονται επίσης, να έχουν καταστραφεί. Οι κλιτύς του βραχώδους λόφου, στον οποίο είναι κτισμένο το μοναστήρι, είναι διάτρητες από σπήλαια, ορισμένα από τα οποία είχαν χρησιμοποιηθεί ως προϊστορικά ενδιαιτήματα, πριν 50.000 χρόνια. Πολλά από αυτά αναφέρεται πως έχουν υποστεί βανδαλισμούς (σε μια προσπάθεια ανεύρεσης θησαυρών) και έχουν μετατραπεί σε οχυρά χαρακώματα.

Σε μικρή απόσταση βρίσκεται το ελληνικό μοναστήρι της Θέκλας. Η συριακή κυβερνητική αναφορά σημειώνει ότι το σπηλαιώδες ιερό με τον τάφο της «κατακάηκε ολοκληρωτικά», ενώ αγνοείται η τύχη των πλέον σημαντικών εικόνων. Η πυρκαγιά άρχισε από την εκκλησία του Ιωάννη του Βαπτιστή «ενώ μετά τα περισσότερα αντικείμενα εκλάπησαν και τα υπόλοιπα, όπως η ιερά τράπεζα, ο σταυρός, εικόνες και τοιχογραφίες θρυμματίστηκαν». Τουλάχιστον 12 μοναχές απήχθησαν το Δεκέμβρη του 2013 και κρατήθηκαν ως όμηροι μέχρι και το Μάρτιο του 2014, οπότε και απελευθερώθηκαν.

Δεν είναι η πρώτη φορά που μνημεία της συριακής πολιτιστικής κληρονομιάς υφίστανται καταστροφές. Υπενθυμίζουμε πως από το 2013 το Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων δημοσίευσε Κατάλογο Αρχαίων Αντικειμένων τα οποία ενδεχομένως αποτελούν υλικό παράνομης διακίνησης και εμπορίας. Ο κατάλογος που περιλαμβάνει αγγεία, αρχιτεκτονικά στοιχεία, σφραγίδες, νομίσματα και γλυπτά έχει διανεμηθεί στην αστυνομία, σε αρμόδιους φορείς, σε οίκους δημοπρασίας και μουσεία ανά τον κόσμο. Ανάμεσα στα έργα του καταλόγου για τη Συρία περιλαμβάνεται ταφική προτομή του 3ου αι. μ.Χ., ειδώλια με οφθαλμούς (Eye Idols) από το ναό του Tell Brack (3.200 π.Χ.) και μωσαϊκά από την αρχαία θέση Al Tamani yah του 5ου αι. μ.Χ.

<http://www.theartnewspaper.com/articles/Ancient-Christian-sites-in-Syria-threatened/32737>

HERITAGE ALERT

Χώρα: Ιράκ

ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ Η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΙΡΑΚ

Στο σημερινό ΙΡΑΚ, παράλληλα με την ανθρωπιστική κρίση, εξελίσσεται μια επιχείρηση πολιτιστικού αφανισμού της περιοχής. Οι Ισλαμιστές του ISIS (Islamic State of Iraq and Syria) που έχουν λεηλατήσει από τον περασμένο Ιούνιο όλα τα μέρη στο βόρειο και δυτικό Ιράκ, έχουν κατεδαφίσει ιερούς τόπους, ναούς και τζαμιά κυρίως γύρω από την ιστορική πόλη του Βορρά Μοσούλη στην επαρχία Νινεβί.

<http://gatesofnineveh.wordpress.com/2014/06/12/mosul-cultural-heritage-under-threat-news-roundup>

Η Μοσούλη θεωρείται ως ένα από τα πλέον σημαντικά πολιτιστικά κέντρα, παγκοσμίως. Ο πλέον αξιόλογος αρχαιολογικός της χώρος, είναι τα κατάλοιπα της Νινεβί, πρωτεύουσας των Ασσυρίων, μοναδικής στον κόσμο για τα ευρήματά της. Τα ανάκτορα της περιέχουν πολυάριθμα ανάγλυφα που δεν έχουν ακόμη απομακρυνθεί. Τα εν λόγω ανάγλυφα, τα οποία σημειωτέον βρίσκονται σε άσχημη κατάσταση διατήρησης, θεωρείται πως διατρέχουν μεγάλο κίνδυνο καταστροφής. Εξάλλου, τα μνημεία, στις πόλεις που κατέλαβε το ISIS (Ισλαμικό Κράτος του Ιράκ και του Λεβάντε), υπέστησαν συστηματικά καταστροφές.

Στη νέο-χεττιτική πόλη Hadatu (σημερινό Arslatas) δυο λιοντάρια πύλης του 8ου αι. π.Χ. κομματιάστηκαν, φέρνοντας στη μνήμη την καταστροφή του Βούδα στο Bamiyan από τους Ταλιμπάν. Επίσης, Στην Tell Ajaja (σημερινό Saddikanni) πλιατσικολόγοι αποκάλυψαν πολυάριθμα ασσυριακά γλυπτά, τα οποία και κονιορτοποίησαν με βαριοπούδες.

Ζωηρές ανησυχίες υπάρχουν και για το τεράστιο συγκρότημα του ναού του Ηλίου του 3ου αι. π.Χ.), μνημείο της παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, που βρίσκεται στην πόλη Hatra, σε απόσταση 100 χιλ. βορείως της Μοσούλης, η οποία έχει πέσει στα χέρια του Τζιχαντιστών.

<http://www.windsorstar.com/news/world/Iraqi+jihadists+seize+ancient+Exorcist+temple+full+idolatrous/9974768/story.html>

Μουσουλμανικά τεμένη

Οι σουνίτες ισλαμιστές του ISIL καταστρέφουν εκτός από τα ιερά των Ασσυρίων και τα τζαμιά των αντιπαλών τους Σιιτών. Κατά το Γαλλικό Πρακτορείο Ειδήσεων (AFP) τουλάχιστον 4 ιερά καταστράφηκαν από μπουλντόζες και εκρηκτικές ύλες. Το ISIS έχει βεβαιωμένα καταστρέψει τα ιερά του Uwais al-Qarni και του Ammar Ibn Yasir στην Al Raqqa. Οι άνδρες αυτοί ήταν ακόλουθοι του Ali, ιδρυτού του σιιτικού Ισλάμ και θεωρούνται αιρετικοί για την ιδεολογία του ISIS. Στις 24 Ιουλίου καταστράφηκε στη Μοσούλη ιερό του προφήτη Ιωνά και τζαμί που είχε κτιστεί προς τιμήν του, προκαλώντας την έγγραφη αντίδραση της UNESCO.

http://www.unesco.org/new/en/media-services/single-view/news/unesco_director_general_calls_for_halt_to_intentional_destruction_of_religious_and_cultural_heritage_in_iraq/

Χριστιανικά τεμένη

Στην περιοχή της Μοσούλης υπάρχουν αρκετές χριστιανικές εκκλησίες, πολλές από τις οποίες δέχτηκαν επιθέσεις. Η αρμενική εκκλησία, κοντά στο νοσοκομείο al Salaam βομβαρδίστηκε. Η εκκλησία του Αγ. Πνεύματος λεηλατήθηκε από το ISIS.

HERITAGE ALERT

Χώρα: Ιράκ

Ανατινάχτηκε εκκλησία του 6^{ου} αι. με βυζαντινό μωσαϊκό στην Ar-Raqqa, κονιορτοποιήθηκαν ανάγλυφα στο ρωμαϊκό νεκροταφείο της Shash Hamdan, ενώ άλλα ανάγλυφα καταστράφηκαν στις κρημνώδεις πλαγιές που περιβάλλουν το Χαλέπι. Οι μαχητές του ISIS θρυμματίσαν άγαλμα της Παναγίας έξω από τον καθολικό καθεδρικό ναό Al-Tahira στη Μοσούλη.

(<http://english.ankawa.com/?p=11332#more-11332>)

Ο Αρχιεπίσκοπος της Χαλδαϊκής Καθολικής Εκκλησίας Bashar Warda του Ερμπίλ, στο κουρδικό Βόρειο Ιράκ, φέρεται να είπε πως για πρώτη φορά εδώ και 1600 χρόνια δεν έγινε λειτουργία στη Μοσούλη, την Κυριακή 15 Ιουνίου.

(<https://conflictantiquities.wordpress.com/2014/07/21/>)

Τη μανία των Τζιχαντιστών δεν προκαλούν μόνο τα θρησκευτικά μνημεία. Στη Μοσούλη κατέστρεψαν τον τάφο του 12^{ου} αι. του Ali Ibn al-Athir, φιλοσόφου και συντρόφου του Saladin. Επίσης κατέστρεψαν αγάλματα του συνθέτη και μουσικού Othman al Mousuli (19^{ος} αι.) και του ποιητή Abu Tamam της εποχής των Αβασιδών (9^{ος} αι.) <http://news.yahoo.com/militants-destroy-philosophers-tomb-poets-statues-iraq-144914776.html>.

Σπάνια χειρόγραφα φέρεται να μεταφέρθηκαν λαθραίως από τη Μοσούλη στην Τουρκία <http://www.aawsat.net/2014/06/article55333503>

Η καταστροφή μνημείων θεολογικά στηρίζεται στην ερμηνεία του Ισλάμ, που εν προκειμένω ακολουθείται από το ISIS, που θεωρεί απαγορευτική την απεικόνιση της ανθρώπινης μορφής, υπό το φόβο ότι αυτή μπορεί να οδηγήσει στην ειδωλολατρία. Κατά τον ίδιο τρόπο ο Μωάμεθ κατέστρεψε τα «είδωλα» εντός του ιερού της Kabaa, μετά την κατάληψη της Meka. Ωστόσο, η προαναφερόμενη αιτιολογία μοιάζει προσχηματική, μια και πολλά μνημεία που έχουν καταστραφεί, όπως οι λέοντες της Raqqa, δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να χαρακτηριστούν ως είδωλα ούτε απεικόνιζαν ανθρώπινες μορφές. Πολιτικά η καταστροφή των αρχαίων μνημείων εντάσσεται σε μια προσπάθεια να εξαλειφθεί η ιστορία και ο πολιτισμός των Ασσυρίων και του Συριακού λαού στο βόρειο Ιράκ και την ανατολική Συρία, αντιστοίχως. Με τον αφανισμό των προ-ισλαμικών πολιτισμών, το ISIS ελπίζει να δημιουργήσει μια τρέχουσα πραγματικότητα ελεύθερη από εν δυνάμει προκλήσεις της πολιτικής του ιδεολογίας. Οι βανδαλισμοί και οι θηριωδίες που έχει δεχτεί η πολιτιστική κληρονομιά του Ιράκ έχει ευλόγως προκαλέσει πλήθος αντιδράσεων. Το Ιρακινό Υπουργείο Τουρισμού έχει κάνει έκκληση σε διεθνείς Οργανισμούς για άμεση παρέμβαση και λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την προστασία των Ιρακινών Αρχαιοτήτων. Αναφέρει σχετικά το Υπουργείο «Υπάρχουν περισσότεροι από 4.375 αρχαιολογικοί χώροι διασκορπισμένοι σε Mosul, Diyala, Kirkuk, Anbar και Salah Al-Din, που κινδυνεύουν αφενός από σαμποτάζ και το οργανωμένο λαθρεμπόριο διεθνών και ντόπιων συμμοριών και αφετέρου από καταστροφές που οφείλονται σε στρατιωτικές επιχειρήσεις». Η Γενική Διευθύντρια της Unesco Irene Bokova, με ανακοίνωσή της, καλεί όλους τους εμπλεκόμενους «να απέχουν από κάθε μορφή καταστροφής της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας, των θρησκευτικών συμπεριλαμβανομένων. Η διεθνής καταστροφή αποτελεί έγκλημα πολέμου και πλήγμα κατά της ταυτότητας του ιρακινού λαού και της ιστορίας.

http://www.unesco.org/new/en/media-services/single-view/news/irina_bokova_calls_for_immediate_protection_of_the_cultural_diversity_of_iraq/back/9597/

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ UNESCO για τα μνημεία σε κρίση

Η UNESCO ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΥΝ ΜΝΗΜΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ ΣΕ ΚΡΙΣΗ

Τα πρόσφατα γεγονότα σε Συρία, Ιράκ, Λιβύη και Μάλι υπογραμμίζουν τους πολλαπλούς κινδύνους, στους οποίους υπόκεινται τα πολιτιστικά μνημεία κατά τη διάρκεια κρίσεων, περιλαμβανομένων των σχεδιασμένων επιθέσεων, των καταστροφών, ως παράπλευρης απώλειας, της απληστίας αδίστακτων εμπόρων και συλλεκτών ή του βανδαλισμού παρατάξεων που επιθυμούν να απαλείψουν τα επιτεύγματα παρελθόντων πολιτισμών. Τα γεγονότα αυτά αναδεικνύουν τη συνθετότητα κάθε παρέμβασης για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η UNESCO έχει δημιουργήσει διεθνώς ένα εκτεταμένο σύνολο οργάνων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η Σύμβαση για την Απαγόρευση και Παρεμπόδιση της Παράνομης Εισαγωγής, Εξαγωγής και Μεταβίβασης της Κυριότητας των Πολιτιστικών Αγαθών (Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property, 1970) και η Σύμβαση της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς (World Heritage Convention, 1972) παρέχουν στέρεα βάση προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η Σύμβαση της Χάγης για την Προστασία των Πολιτιστικών Αγαθών σε περίπτωση Ένοπλης Σύρραξης (Hague Convention for the Protection of Cultural Properties in the Event of Armed Conflict, 1954) και τα πρωτόκολλά της, διαμορφώνουν περαιτέρω κριτήρια, που έχουν να κάνουν με τους εξειδικευμένους κινδύνους που αντιμετωπίζουν τα μνημεία κατά τη διάρκεια συγκρούσεων. Επιπλέον τα νομοθετήματα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (International Criminal Court) έχουν προσδιορίσει τη σκόπιμη καταστροφή των ιστορικών κτηρίων ως έγκλημα πολέμου.

Αναγνωρίζοντας το δυναμικό ρόλο του Πολιτισμού στη δημιουργία κοινωνικής συνοχής, συμφιλίωσης και ειρήνης, το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών με τα ψηφίσματα του 2010 στο Μάλι (Resolution 2100 on Mali) και στη Συρία (Resolution 2139 on Syria), έκανε έκκληση για προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και της πολυπολιτισμικότητας.

Η υποστήριξη και η δράση της UNESCO αποσκοπεί στο να επαναδιαβεβαιώσει αυτά τα διεθνή στάνταρντς, να διαφυλάξει την εφαρμογή τους σε εθνικό επίπεδο και να υπογραμμίσει τις επιπτώσεις των παραβάσεών τους στη σταθερότητα, την ανάκαμψη και την ανάπτυξη. Με αυτό το πνεύμα, η UNESCO θεωρεί πως η προστασία τόσο της ανθρώπινης ζωής όσο και του πολιτισμού είναι αναντικατάστατη κι αλληλένδετη σε καταστάσεις συγκρούσεων. Η Γενική Διευθύντρια της UNESCO προειδοποίησε τους εμπλεκόμενους φορείς πως οποτεδήποτε και οπουδήποτε απειλούνται πολιτιστικά μνημεία - πιο πρόσφατα σε Συρία, Ιράκ και Μάλι - είναι επείγουσα ανάγκη να διαφυλαχτούν αρχαιολογικοί χώροι, μουσεία, βιβλιοθήκες και αρχεία από τον όλεθρο του πολέμου.

<http://www.unesco.org/new/en/syria-crisis-response/regional-responses/single-view/news/unesco-strengthens-action-to-safeguard-cultural-heritage-under-attack/>

ΕΚΘΕΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
«ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ»

Το Μάιο ε.έ. οι υπουργοί πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης κάλεσαν την αρμόδια Επιτροπή να αναλάβει την ανάλυση του οικονομικού-κοινωνικού αντίκτυπου της πολιτιστικής κληρονομιάς στην ΕΕ, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη μιας στρατηγικής προσέγγισης. Κατόπιν σχετικής έρευνας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσιοποίησε στις 22 Ιουλίου ε.έ. ανακοίνωση με θέμα «Προς μία ολοκληρωμένη προσέγγιση για την πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης». Στόχος της έκθεσης είναι να διευκολύνει τα κράτη-μέλη και τους ενδιαφερόμενους φορείς να αξιοποιήσουν στο έπακρο τη σημαντική στήριξη που διατίθεται για την πολιτιστική κληρονομιά από διάφορα μέσα της ΕΕ, να υιοθετήσουν μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση, τόσο σε εθνικό όσο και σε επίπεδο ΕΕ και, τελικά, να καταστήσουν την Ευρώπη ένα εργαστήριο καινοτομίας, με επίκεντρο την πολιτιστική κληρονομιά. Η Επιτροπή έχει, επίσης, εκπονήσει έκθεση για την καταγραφή της κατάστασης, που συνοδεύει την ανακοίνωση και περιέχει περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την πολιτική της ΕΕ και τη χρηματοδότηση του τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς. Στην έκθεση απευθύνεται έκκληση για μεγαλύτερη συνεργασία, σε επίπεδο ΕΕ, σε θέματα ανταλλαγής ιδεών και βέλτιστων πρακτικών, που μπορούν να τροφοδοτήσουν τις εθνικές πολιτικές και την προστασία και διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Όπως προκύπτει από την έρευνα της Επιτροπής, ο τομέας του πολιτισμού βρίσκεται σε κρίσιμο σταυροδρόμι, με συρρικνωμένους κρατικούς προϋπολογισμούς και μειωμένη συμμετοχή σε παραδοσιακές πολιτιστικές δραστηριότητες. Για το λόγο αυτό καλούνται οι οργανισμοί πολιτιστικής κληρονομιάς να αξιοποιούν τις δυνατότητες που παρέχουν τα χρηματοδοτικά προγράμματα και τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο τομέας.

Η πολιτιστική κληρονομιά έχει ωφεληθεί από σημαντικά κονδύλια της ΕΕ, όπως π.χ. με τη χορήγηση 3,2 δισ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης για την περίοδο 2007-2013. Μεταξύ των προγραμμάτων που έλαβαν στήριξη συγκαταλέγονται τα μεγάλα έργα συντήρησης του Παρθενώνα και της Πομπηίας. Από διάφορα προγράμματα της ΕΕ εκταμιεύτηκε επιπλέον ποσό 1,2 δισ. ευρώ για την κληρονομιά της υπαίθρου και περίπου 100 εκατ. ευρώ για την έρευνα σε θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς. Η πολιτιστική κληρονομιά αναμένεται να ωφεληθεί και κατά την επόμενη προγραμματική περίοδο 2014-2020, μέσω των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων, του προγράμματος «Ορίζων 2020» και του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη».

http://ec.europa.eu/culture/library/publications/2014-heritage-communication_en.pdf

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-854_el.htm

ΔΙΕΘΝΗΣ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Έκθεση Ευρωπαϊκής
 Επιτροπής για την
 Πολιτιστική Κληρονομιά της
 Ευρώπης

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗΣ
“Enhancing Culture for Sustainable Development”**

Το 2004 εγκαινιάστηκε στο Μόσταρ της Βοσνίας η συνεργασία των Υπουργών Πολιτισμού της ΝΑ Ευρώπης με την ευκαιρία της έναρξης ανακατασκευής της Παλαιάς Γέφυρας της πόλης. Τότε οι κυβερνήσεις Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και Ιταλίας διοργάνωσαν από κοινού την πρώτη Υπουργική Διάσκεψη για την Πολιτιστική Κληρονομιά στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, η οποία εξελίχθηκε σε ετήσια συνάντηση, που υποστηρίζεται από την UNESCO.

Τον Ιούνιο ε.έ., 10 χρόνια μετά την καθιέρωση του θεσμού, η συνάντηση των αρμόδιων Υπουργών πραγματοποιήθηκε στην Αχρίδα. Διοργανώθηκε με την υποστήριξη του Περιφερειακού Γραφείου της UNESCO για την Επιστήμη και τον Πολιτισμό, που εδρεύει στη Βενετία και εντάσσεται στο πλαίσιο της παγκόσμιας πρωτοβουλίας του οργανισμού με θέμα «Πολιτισμός: Μια γέφυρα για την ανάπτυξη». Η πρωτοβουλία αυτή στοχεύει στην ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων για τη διαφύλαξη του πολιτισμού σε όλες τις μορφές του, και την παρουσίασή του ως εργαλείου για τη βιώσιμη κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη. Στην Οχρίδα, υπουργοί και οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών ενέκριναν καταστατικό νέου προγράμματος, «Περιφερειακή Στρατηγική για την Πολιτιστική Συνεργασία στη Νοτιοανατολική Ευρώπη», το οποίο θα εκπροσωπεί την ηγετική πρωτοβουλία για την πολιτιστική συνεργασία στη ΝΑ Ευρώπη.

Στο καταστατικό περιγράφονται μεταξύ άλλων οι τομείς προτεραιότητας για τη μελλοντική συνεργασία των κρατών-μελών και οι δράσεις που προτείνονται για την ενίσχυση του πολιτισμού ως κινητήριας δύναμης για την αειφόρο ανάπτυξη.

Οι μετέχοντες της συνάντησης υπογράμμισαν τις εξής προτεραιότητες για την πολιτιστική συνεργασία στην ΝΑ Ευρώπη: α) Βελτίωση διαχείρισης πολιτιστικής κληρονομιάς β) Καταπολέμηση παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών γ) Τόνωση δημιουργικότητας και διαφορετικότητας, δ) Προώθηση κι ενίσχυση πολιτιστικής και καλλιτεχνικής εκπαίδευσης και ε) Βελτίωση νομικών και θεσμικών πλαισίων.

Την προεδρία του Συμβουλίου θα αναλαμβάνουν εκ περιτροπής όλα τα κράτη-μέλη. Η Τουρκία είναι η πρώτη προεδρεύουσα χώρα για το τρέχον έτος, η οποία θα αναλάβει να φιλοξενήσει την επόμενη συνάντηση των Υπουργών Πολιτισμού της ΝΑ Ευρώπης το 2015.

http://www.unesco.org/new/en/media-services/single-view/news/new_regional_cooperation_strategy_approved_by_council_of_ministers_of_culture_of_south_east_europe/back/9597/#.U_nq0fl_ug6

ΔΙΕΘΝΗΣ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑAustin Declaration on
the Excavation of
Archaeological Material in the
Popular Media**AUSTIN DECLARATION ON
THE EXCAVATION OF ARCHAEOLOGICAL MATERIAL IN THE POPULAR MEDIA****BACKGROUND**

The presidents of the Australian Archaeological Association, the Canadian Archaeological Association, the European Association of Archaeologists, the ICOMOS International Scientific Committee on Archaeological Heritage Management (ICAHM), the Pan African Archaeological Association, the World Archaeological Congress, and the Secretary-General of the Indo-Pacific Prehistory Association have together prepared this document after discussions initiated at a meeting of presidents held on 5 April 2014 in Austin, Texas, concerning the proliferation of content in popular media that celebrates and encourages the destruction of the archaeological record.

DECLARATION

Excavating an archaeological site is an unavoidably destructive process. Archaeologists mitigate this destruction through the use of careful excavation techniques, documentation, preservation, and reporting procedures that have been developed over the past century, and are updated as new technologies become available. Procedures include documenting exactly what was done in the field; analyzing and describing in detail all that was found that might be pertinent to a wide range of questions regarding human and environmental history; obtaining and analyzing samples of material relevant to those questions (for example, soils, pollen, micro faunal remains, and charcoal or other organic materials); comprehensively documenting, describing, and analyzing of all recovered artifacts; developing a catalogue of artifacts and other material taken from the site; preparing field notes each day that include photographs and drawings; treating all materials taken for storage and placing them in an environmentally controlled facility; and writing a report that describes all the above activities and provides an interpretation of what was found in the context of current research questions and interests. Further, anyone excavating archaeological sites has an ethical responsibility to engage with all interested and affected parties, in particular local communities.

To excavate a site without following such protocols is unmitigated destruction of the archaeological record, and with it, all of the information that might have been gained from that record about human history and the changing relationships among human groups and the environment. Such questions have never been more important as we move into a future in which human alteration of the environment and social change continues to accelerate enormously.

In certain countries, notably the United States (with the exceptions of a few states), the legal structure is such that property owners have the right to engage in undertakings that disturb or destroy archaeological sites, or to allow others, including non-archaeologists, to excavate archaeological sites on their property. In such countries, it is crucial to inform the public about how proper archaeological research is conducted, why it is undertaken, and what this research has revealed that might be of interest to them. In most countries, however, archaeological sites cannot be disturbed without a license, and sometimes they are not even considered private property. In such countries, broadcasting programs that depict excavation for pleasure or profit can only encourage illegal activity. For these reasons, we, the undersigned, call upon the media to refrain from broadcasting any program that presents in a favorable manner excavation of archaeological materials in any way that does not adhere to the excavation protocols outlined in the first paragraph above, which conform to standard archaeological practice around the world. Further, we note that, if appropriately produced, archaeology- and heritage-related programs in the media can be effective tools that provide the public with knowledge that is satisfying on a personal level and useful to all of us as we plot our course through a globalized and rapidly changing world.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ
Ειδήσεις - Νέα

ΝΕΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Δημοσιεύτηκε το Προεδρικό Διάταγμα του Νέου Οργανισμού του ΥΠΠΟΑ στο ΦΕΚ 171/Α/28-8-2014. Όπως ήταν αναμενόμενο, με το νέο Οργανισμό μειώθηκαν δραστικά οι Διευθύνσεις του Υπουργείου Πολιτισμού:

Η Γενική Διεύθυνση Αναστήλωσης Μουσείων και Τεχνικών Έργων με τις οκτώ μέχρι πρότινος κεντρικές Διευθύνσεις συρρικνώνεται σε πέντε, ενώ δραστική είναι και η αντίστοιχη μείωση των τμημάτων. Αντίστοιχες συρρικνώσεις εφαρμόζονται στη Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς, η οποία πλέον απαρτίζεται από έξι αντί οκτώ κεντρικών Διευθύνσεων και στη Γενική Διεύθυνση Σύγχρονου πολιτισμού, η οποία έχει πλέον δύο λιγότερες Διευθύνσεις. Επιπλέον μειώθηκε ο αριθμός των περιφερειακών Διευθύνσεων και καταργήθηκαν νευραλγικά τμήματα από τα Μουσεία (εκπαιδευτικά προγράμματα, εκθέσεις κτλ).

Τα τελευταία τρία περίπου χρόνια υπήρξε έντονη διαμαρτυρία από σωματεία και φορείς για τον τρόπο σχεδιασμού του νέου Οργανισμού και είχαν απευθυνθεί πολλές εκκλήσεις για ουσιαστικό διάλογο της Πολιτείας με τους εργαζόμενους και τους εμπλεκόμενους φορείς, οι οποίες ωστόσο δεν εισακούστηκαν. Σε αυτό το πλαίσιο είχε τοποθετηθεί με σχετική ανακοίνωσή του το Ελληνικό ICOMOS επισημαίνοντας και καταγγέλλοντας ότι η διαβούλευση για το σχεδιασμό του Οργανισμού διεξήχθη ανάμεσα στην πολιτική ηγεσία, το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και εμπειρογνώμονες της Task Force. Απουσίαζαν, όμως, οι υπηρεσιακοί παράγοντες, οι εργαζόμενοι και σύλλογοι στο Υπουργείο καθώς και φορείς που δραστηριοποιούνται σε θέματα προστασίας πολιτιστικής κληρονομιάς (ΤΕΕ, ΣΑΔΑΣ, ICOMOS, ICOM, TICCHI κ.ά.).

Για το ψηφισθέν Προεδρικό Διάταγμα θα εκδοθεί σχετική ανακοίνωση από το Ελληνικό Τμήμα του ICOMOS.

20th EUROPEAN ASSOCIATION OF ARCHAEOLOGISTS
ANNUAL MEETING

Η 20^η Ετήσια Συνάντηση του Συλλόγου Αρχαιολόγων Ευρώπης θα πραγματοποιηθεί στην Κωνσταντινούπολη στις 10-14 Σεπτεμβρίου ε.έ. Στη συνάντηση θα μετάσχουν περισσότεροι από 2500 αρχαιολόγους από 76 χώρες. Η διοργάνωση αναμένεται να είναι η μεγαλύτερη που έχει διεξαχθεί στην Κωνσταντινούπολη με θέμα την αρχαιολογική πολιτιστική κληρονομιά.

Παράλληλα με το συνέδριο έχουν προγραμματιστεί ποικίλες εκδηλώσεις για τους συμμετέχοντες, όπως π.χ. αρχαιολογικές εκθέσεις, εκθέσεις βιβλίων και επισκέψεις σε μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους.

<https://www.eaa2014istanbul.org/site>

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΙΣΟΔΟΣ ΓΙΑ ΑΝΕΡΓΟΥΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ,
ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΑ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠ.ΠΟ.Α.

Σύμφωνα με Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΑΔΑ: ΒΙΦΘΓ-32Η) των Υπουργείων Οικονομικών και Πολιτισμού και Αθλητισμού, που εκδόθηκε τον περασμένο Μάιο, χορηγείται άδεια ελεύθερας εισόδου σε Έλληνες πολίτες, οι οποίοι διαθέτουν ενεργή κάρτα ανεργίας, σε όλους τους αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία και μνημεία, που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ
Ειδήσεις - Νέα

ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΣΤΟΝ ΤΥΜΒΟ ΚΑΣΤΑ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ

Το ενδιαφέρον της παγκόσμιας κοινότητας έχουν κεντρίσει οι ανασκαφικές εργασίες, που διεξάγονται τα τελευταία δύο χρόνια στον τύμβο Καστά της Αμφίπολης στο νομό Σερρών. Οι ανασκαφές στην περιοχή ξεκίνησαν το 1965 από τον αείμνηστο Δημήτρη Λαζαρίδη και διήρκεσαν έως το θάνατό του το 1985. Ήδη από τη δεκαετία του 60 είχε εντοπιστεί ο τάφος, αλλά ο Λαζαρίδης προτίμησε να ξεκινήσει την ανασκαφή από το πάνω μέρος του τύμβου.

Σχέδια εμφανών τμημάτων του τάφου έχει εκπονήσει ο Stephen Miller.

Οι Λ. Πολυμενάκος, Σ. Παπαμαρινόπουλος, Α. Λιώσης και Χ. Κουκούλη-Χρυσανθάκη δημοσίευσαν σχετικό άρθρο το 2004 (Investigation of a Monumental Macedonian Tumulus by Three Dimensional Seismic Tomography), παρουσιάζοντας τις διαστάσεις του τύμβου, την είσοδο και τις γενικές διαστάσεις του τάφου.

Η συστηματική ανασκαφή του τάφου ξεκίνησε πάλι τον Ιούλιο 2009. Οι εντυπωσιακές διαστάσεις του μνημείου συνοδεύτηκαν από παραπληροφορήσεις και αρχικά διαδόθηκε ότι εκεί μπορεί να ήταν ο τάφος της Ρωξάνης και του γιού της Αλεξάνδρου του Δ', που - κατά τις πηγές - αφού δολοφονήθηκαν, σκοπίμως δεν ετάφησαν ποτέ. Άλλοι δηλώνουν ότι ο τάφος είναι βασιλικός, αν και οι Μακεδόνες βασιλείς συνέχιζαν να θάβονται στην ιστορική πρωτεύουσα των Μακεδόνων, στις Αιγές της Βοττιαίας (στη δυτική Μακεδονία) και μετά τη μεταφορά της πρωτεύουσας στην Πέλλα. Με βάση τα προαναφερόμενα, ο τάφος θα πρέπει να ανήκει σε σημαντικό (σημαντικούς) αξιωματούχο (αξιωματούχους). Μέχρι στιγμής έχει αποκαλυφθεί λίθινος ταφικός περίβολος, που έφθανε περίπου τα 500 μ., ύψους 3 μ. για την κατασκευή του οποίου εκτιμάται ότι απαιτήθηκαν γύρω στα 2.500 μ³ θασιτικού λευκού μαρμάρου. Ανακοινώθηκε ότι ο περίβολος χρονολογείται στο τελευταίο τέταρτο του 4ου αι. π.Χ. κι αποτελείται από βάση, ορθοστάτες, ανώδομή και επίστεψη. Ωστόσο δεν υπάρχουν ακόμα στρωματογραφικά δεδομένα της τάφου θεμελίωσης του τάφου, που θα χρονολογήσουν με ασφάλεια τον τάφο, αν δεν προκύψουν επιγραφικά ή άλλα δεδομένα.

Επίσης αποκαλύφθηκε η είσοδος του τάφου, σφραγισμένη με τοίχο από μεγάλους δόμους. Μετά τη σταδιακή αφαίρεση των δόμων αποκαλύφθηκε άνοιγμα με παραστάδες και επίκρανα, δίχως θύρα, υπεράνω του οποίου ανοίγματος ίστανται 2 Σφιγγες από θασιτικό μάρμαρο, των οποίων τα ένθετα φτερά βρέθηκαν στη συνέχεια, ενώ δεν βρέθηκαν οι επίσης ένθετες κεφαλές τους. Το ύψος των Σφιγγών είναι 1.45 μ., ενώ θα έφταναν τα 2 μ. περίπου.

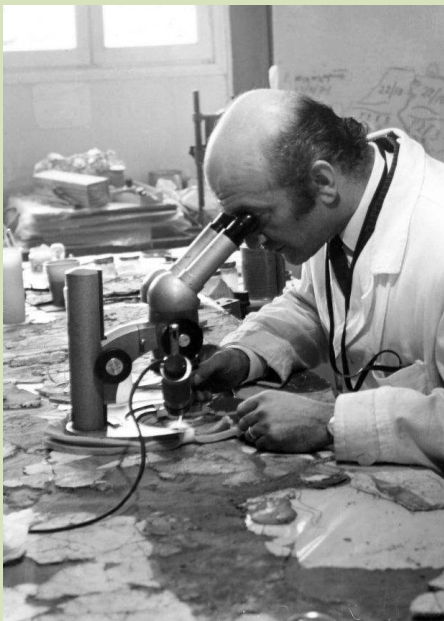
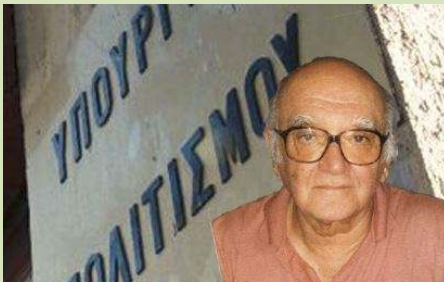
Πίσω από τον τοίχο με τις σφιγγες αποκαλύφθηκαν σταδιακά οι πλαϊνοί τοίχοι του προθαλάμου του τάφου, επενδεδυμένοι με μάρμαρο Θάσου, καθώς και τμήμα μαρμαροθετημένου δαπέδου. Η ανασκαφή έφερε στο φως και νέο διαφραγματικό τοίχο, του οποίου το αριστερό τμήμα είναι συλημένο, μάλλον κατά τα ρωμαϊκά χρόνια, και από όπου πιθανολογείται ότι εισήλθαν αρχαιοκάπηλοι.

Όπως προκύπτει από τις μέχρι σήμερα έρευνες ο τύμβος Καστά συνδέεται με τον Λέοντα της Αμφίπολης, ο οποίος μεταφέρθηκε στη σημερινή του θέση κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους και ο οποίος Λέων αποτελούσε ταφικό σήμα του τύμβου, τοποθετημένος σε μαρμαρίνο βάθρο στην κορυφή του μνημείου. Η ανεύρεση τμήματος της ράχης του γλυπτού του ζώου κατά τη διάρκεια των εν εξελίξει ανασκαφών επιβεβαιώνει το συσχετισμό.

Εκτός από τις ανασκαφικές εργασίες, ανακοινώθηκε ότι προγραμματίζονται επεμβάσεις συντήρησης και στερέωσης του τάφου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Ειδήσεις - Νέα

ΠΕΘΑΝΕ Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΤΑΣΟΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΩΦ

Απεβίωσε στις 29 Αυγούστου 2014 ο διακεκριμένος συντηρητής έργων τέχνης, Τάσος Μαργαριτώφ. Ήταν ο πρώτος Έλληνας διπλωματούχος συντηρητής και κατείχε τον αριθμό 1 στην άδεια άσκησης επαγγέλματος.

Ο Τάσος Μαργαριτώφ γεννήθηκε στην Αθήνα το 1925. Σπούδασε ζωγραφική στην Accademia di Belle Arti και συντήρηση στο Istituto Centrale del Restauro της Ρώμης, όπου και αρίστευσε. Ως αριστούχος έτυχε το 1961 τιμητικής υποτροφίας από το Υπουργείο Παιδείας της Ιταλίας.

Επιστρέφοντας στην Ελλάδα και υπηρέτησε στο Υπουργείο Πολιτισμού από το 1958 έως το 1992. Διετέλεσε επίσης μέλος του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου και του Συμβουλίου Νεοτέρων Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού.

Συμμετείχε σε πανελλήνια και διεθνή συνέδρια, εκπόνησε επιστημονικές μελέτες με αντικείμενο τη συντήρηση έργων τέχνης και εργάστηκε στη συντήρηση εικόνων, τοιχογραφιών, ψηφιδωτών, αρχαιολογικών αντικειμένων και νεοκλασικών κτηρίων, ως υπεύθυνος πολυάριθμων συνεργείων συντηρητών σε όλη την Ελλάδα με ιδιαίτερους σταθμούς στις αρχαιότητες της Θήρας και Βεργίνας.

Από τις σημαντικότερες εργασίες του ήταν η συντήρηση αρχαιοτήτων στη Σαντορίνη, στη Βεργίνα, στη Δήλο, στο Λευκαντί, στο Βόλο, στην Αγχίαλο, καθώς και στη Βεργίνα, όπου διέσωσε και το περίφημο κόκκινο ύφασμα. Επίσης, εκτός από την Ελλάδα, συντήρησε τοιχογραφίες παλαιοχριστιανικών, βυζαντινών και μεταβυζαντινών χρόνων στην Ιταλία (π.χ. Santa Maria Antiqua του 7ου αι. στη Ρώμη), στο Σινά, στα Ιεροσόλυμα και αλλού στους Άγιους Τόπους. Σημαντική ήταν επίσης η συμβολή του στο πεδίο της έρευνας και η δράση του στον τομέα της Εκπαίδευσης.

Το Φεβρουάριο του 2001 τιμήθηκε από το Ελληνικό Τμήμα του Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Τοποθεσιών - ICOMOS για την προσφορά του στον πολιτισμό και την ανάδειξη της πολιτισμικής κληρονομιάς της Ελλάδας, ενώ το 2013 τιμή στον πρωτοπόρο έλληνα συντηρητή, απένειμε και το Ελληνικό Τμήμα του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων.

Ο Τάσος Μαργαριτώφ υπήρξε επί πολλά έτη δραστήριο μέλος του Ελληνικού ICOMOS. Για το λόγο αυτό το Ελληνικό ICOMOS αισθάνεται φτωχότερο και εκφράζει τα θερμότερα συλλυπητήριά του στην οικογένεια του εκλιπόντος!

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Ειδήσεις - Νέα

Πύργος Ρολογιού στην Ξάνθη

Κεντρικό Κτήριο
Γαλλικής Σχολής Αθηνών

Παλιό Τελωνείο Ναυπλίου

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Α. ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΡΟΛΟΓΙΟΥ ΣΤΗΝ ΞΑΝΘΗ

Ένα τοπόσημο της Ξάνθης, ο Πύργος του Ρολογιού, χαρακτηρίστηκε ομόφωνα ως μνημείο από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεότερων Μνημείων. Ο πύργος βρίσκεται στην πλατεία Δημοκρατίας και ανοικοδομήθηκε το 1859 από τον αριστοκράτη Χατζή Εμίν Αγά, ως αφιέρωμα στην πόλη. Αποτελούσε τμήμα του κεντρικού τζαμιού, γνωστού ως «Τεμένους της Αγοράς», που καταστράφηκε από εμπρησμό το 1941. Μορφολογικά ο πύργος εμφανίζει εκλεκτικιστικά χαρακτηριστικά, ενώ εμφανείς είναι και οι επιρροές από τη νεοβυζαντινή αρχιτεκτονική. Το αρχικό νεοκλασικό ύφος μεταβλήθηκε κατά την ανακαίνιση του 1938, οπότε το μνημείο απέκτησε χαρακτήρα αρ-ντεκό. Την ίδια περίοδο αλλάζει και ο χαρακτήρας της πλατείας: Από περιοχή εγκατάστασης της οθωμανικής διοίκησης, γίνεται το κοινωνικό και πολεοδομικό κέντρο της σύγχρονης πόλης.

Ο χαρακτηρισμός του πύργου ως μνημείου εστιάζει στο γεγονός ότι αποτελεί ενδιαφέρουσα αρχιτεκτονική κατασκευή, που συνδέεται με την ιστορία της εξέλιξης της αρχιτεκτονικής στην Ξάνθη.

<http://www.archaiologia.gr/blog/2014/06/04/%CE%BC%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CE%BF->

Β. ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΤΗΡΙΟ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Το κεντρικό κτήριο της Γαλλικής Σχολής Αθηνών χαρακτηρίστηκε ομόφωνα ως μνημείο από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεότερων Μνημείων, διότι διατηρεί πλήρως τα αυθεντικά του χαρακτηριστικά.

Το κτήριο, δείγμα νεοκλασικισμού, χτίστηκε το 1872-1873 και αποτυπώνει τη μακρά ιστορία του γαλλικού φιλελληνισμού. Περιβάλλεται από 17 άλλα κτήρια, τα οποία οικοδομήθηκαν από τα τέλη του 19ου αι. και μετά για να στεγάσουν λειτουργίες της Σχολής, όπως ξενώνες φιλοξενίας ξένων μελών, εργαστήριο συντήρησης, φωτοθήκη και σχεδιοθήκη, διοικητικές υπηρεσίες και μουσείο εκμαγείων, και τα οποία κτήρια έχουν υποστεί πλήθος επεμβάσεων.

Η Γαλλική Σχολή Αθηνών είναι το παλαιότερο ξένο ινστιτούτο που ιδρύθηκε στην Ελλάδα, αλλά και το πρώτο ακαδημαϊκό γαλλικό ινστιτούτο εκτός Γαλλίας. Η Γαλλική Σχολή έχει πραγματοποιήσει πολλές σημαντικές συστηματικές ανασκαφές, στους Δελφούς, Δήλο, Άργος, Φιλίππους, Θάσο κ.ά.

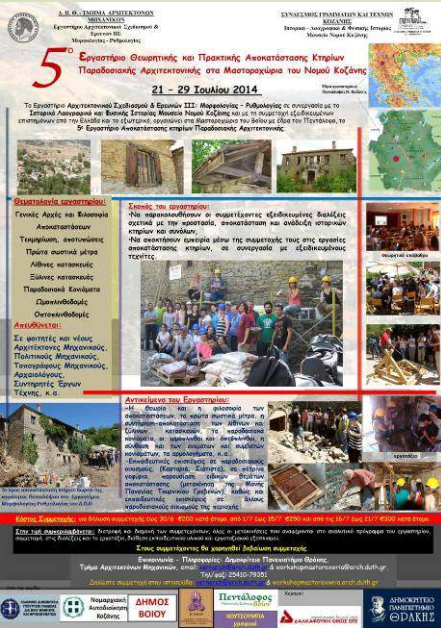
<http://www.tanea.gr/news/culture/article/5127284/mnhmeio-xarakthristhke-to-kentriko-ktirio-ths-gallikhs-sxolhs-sthn-athhna/>

ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΟΥ ΣΤΟ ΝΑΥΠΛΙΟ

Ένα κτήριο-τοπόσημο του Ναυπλίου, το παλιό τελωνείο στην παραλιακή οδό, παραχωρείται από το υπουργείο Οικονομικών στο υπουργείο Πολιτισμού, για να στεγάσει πολιτιστικές χρήσεις. Την αποδοχή της παραχώρησης αποφάσισε ομόφωνα το Κεντρικό Συμβούλιο Νεότερων Μνημείων. Έχει ήδη χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο κι έργο τέχνης. Βρίσκεται στο χαρακτηρισμένο ως παραδοσιακό τμήμα του Ναυπλίου. Είναι έργο του αρχιτέκτονα Σταμάτη Κλεάνθη. Χτίστηκε γύρω στο 1830 και λειτούργησε ως τελωνείο έως το 1990.

Πηγή: <http://news.in.gr/culture/article/?aid=1231334637>

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ**
Ειδήσεις - Νέα

**ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ ΜΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΟ 5^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΚΤΗΡΙΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΚΟΖΑΝΗ**

Το 5^ο Εργαστήριο Θεωρητικής και Πρακτικής Αποκατάστασης Παραδοσιακής Αρχιτεκτονικής στα Μαστοροχώρια του νομού Κοζάνης, πραγματοποιήθηκε για πέμπτη συνεχή χρονιά στον Πεντάλοφο, από τις 21 έως τις 29 Ιουλίου 2014. Το εργαστήριο οργανώθηκε σε συνεργασία του Εργαστηρίου Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού και Ερευνών ΙΙΙ του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, υπό τη διεύθυνση του καθηγητή Δρ Νικολάου Λιανού, και του Συνδέσμου Γραμμάτων και Τεχνών του Μουσείου Ιστορίας - Λαογραφίας και Φυσικής Ιστορίας του Ν. Κοζάνης, υπό τη διεύθυνση του Πολυνεϊκή Αγγέλη, μέλους του Ελληνικού ICOMOS.

Αντικείμενο του εργαστηρίου ήταν τα πρώτα σωστικά μέτρα, η αποκατάσταση ξύλινων και λίθινων κατασκευών, η συντήρηση των ωμοπλινθοδομών - οπτοπλινθοδομών και παραδοσιακών κονιαμάτων, τα ενέματα, κ.α. Επίσης πραγματοποιήθηκαν διαλέξεις σχετικά με την αποκατάσταση από εξειδικευμένους επιστήμονες και διδάσκοντες. Στις διαλέξεις καθώς και τις εργασίες αποκατάστασης συμμετείχαν από το Ελληνικό ICOMOS ο Πρόεδρος, δρ. Αθανάσιος Νακάσης, αρχιτέκτων μηχανικός, ο Δρ. Νικόλαος Λιανός, Α' Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνικού ICOMOS και αναπληρωτής καθηγητής Τμήματος Αρχιτεκτόνων ΔΠΘ, ο οποίος ήταν ο υπεύθυνος του προγράμματος, ο Δρ. Κωνσταντίνος Καραδήμας, επίκουρος καθηγητής της Σχολής Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ και μέλος του ΔΣ του Ελληνικού ICOMOS και η Δρ. Κορνηλία Τρακοσοπούλου, αρχιτέκτων μηχανικός, πρώην Προϊσταμένη της Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας.

Οι συμμετέχοντες είχαν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν σε εκπαιδευτικές επισκέψεις στη Σιάτιστα, στην Εράτρυρα, σε μοναστήρια και άλλους παραδοσιακούς οικισμούς της περιοχής και να αποκτήσουν ουσιαστική εμπειρία μέσω της άμεσης επαφής τους με τα προς αποκατάσταση κτήρια και τα επιμέρους μέρη τους (τοιχοποιία, κονιάματα, στέγη κ.α.).

<http://vernarch.arch.duth.gr/arkiki.htm>

**ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΑΝ ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ
ΦΡΑΓΚΟΚΛΗΣΙΑΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ**

Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες αποκατάστασης του καθολικού ναού της Μεταστάσεως της Θεοτόκου, γνωστού ως Φραγκοκλησιάς, στην οδό Ερμού της Μυτιλήνης, ένα έργο που είχε αναληφθεί από τη 14η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (ΕΒΑ).

Οι εργασίες διήρκεσαν περίπου δύο χρόνια και περιέλαβαν την αποκατάσταση των οροφωγραφιών, των διακοσμητικών σταμπωτών και των τεσσάρων αγιογραφιών που αποκαλύφθηκαν κάτω από στρώμα της τοιχοποιίας του ναού. Σημαντικές επισκευές και εργασίες συντήρησης έγιναν στη στέγη, ενώ χρειάστηκε να αφαιρεθούν οι επιζωγραφισμοί του ναού με την απομάκρυνση των χρωμάτων που είχαν τοποθετηθεί σ' αυτές, καθώς και να αποκατασταθούν οι τμήματα των ζωγραφικών παραστάσεων με διάφορες μεθόδους συντήρησης. Όσον αφορά στα σταμπωτά, συμπληρώθηκαν όπου απαιτείτο, έτσι ώστε να υπάρχει ενιαία διακόσμηση του ναού και το βλέμμα να μην απορροφάται από τη φθορά, αλλά από την εν συνόλω διακόσμηση.

http://www.newsit.gr/default.php?pname=Article&art_id=315645&catid=6

Φραγκοκλησιά Μυτιλήνης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ
Ειδήσεις - Νέα

Σπήλαιο Φράγγχι

ΥΠΟΒΡΥΧΙΕΣ ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΣΤΟΝ ΑΡΓΟΛΙΚΟ ΚΟΛΠΟ
ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΧΩΡΙΟ

Έλληνες και Ελβετοί αρχαιολόγοι διεξάγουν έρευνες σε περιοχές του Αργολικού κόλπου για να εντοπίσουν οικιστικά κατάλοιπα των προϊστορικών χρόνων, τα οποία σήμερα βρίσκονται στο βυθό της θάλασσας. Η αποστολή αυτή είναι αποτέλεσμα στενής συνεργασίας μεταξύ του Μουσείου Laténium στο Neuchâtel της Ελβετίας, του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, της Ελβετικής Αρχαιολογικής Σχολής στην Ελλάδα και του Ελληνικού Κέντρου Θαλάσσιων Ερευνών.

Η εξερεύνηση πραγματοποιείται με το καταμαράν «*MS Turanor Planet Solar*», το οποίο κινείται αποκλειστικά με ηλιακή ενέργεια. Στο πλαίσιο της αποστολής, η οποία ονομάζεται «*TerraSubmersa*», πραγματοποιούνται υποβρύχιες ανασκαφές σε βυθισμένο οικισμό δίπλα στο Φράγγχι, που αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα σπήλαια στην Ευρώπη, καθώς κατοικείτο περίπου για 35.000 έτη, από την Παλαιολιθική ως και τη Νεολιθική εποχή. Το κύριο ερευνητικό έργο της αποστολής θα διαρκέσει από τις 18 Αυγούστου έως τις 12 Σεπτεμβρίου. Οι γεωφυσικές μετρήσεις θα γίνουν κυρίως από το σκάφος, προκειμένου να αναδημιουργηθεί όσο γίνεται καλύτερα η τοπογραφία των περιοχών που κάποτε βρισκόνταν πάνω από το νερό, ενώ στην έρευνα θα βοηθήσει σημαντικά και το σκάφος «Αλκυών» του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσιών Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ), το οποίο μπορεί να επιχειρεί σε αβαθείς παράκτιες περιοχές.

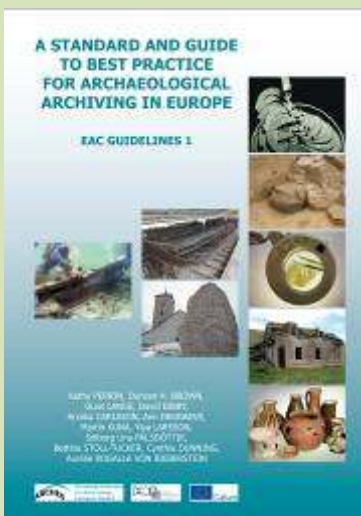
Πηγή: <http://news.in.gr/culture/article/?aid=1231329377>
<http://www.unige.ch/terrasubmersa/el/>

THE STANDARD AND GUIDE TO BEST PRACTICE IN
ARCHAEOLOGICAL ARCHIVING IN EUROPE

Το 2008 το συμβουλευτικό όργανο *Europae Archaeologiae Consilium* (EAC) αποφάσισε να εξετάσει το ζήτημα αρχειοθέτησης της αρχαιολογικής τεκμηρίωσης. Σε αυτό το πλαίσιο συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας από ειδικούς από διάφορες χώρες, η οποία έφερε σε πέρας τη δημιουργία του προγράμματος **ARCH: ES** το οποίο υποστηρίζεται από το πρόγραμμα «Πολιτισμός 2007-2013 για θέματα εκπαίδευσης, οπτικοακουστικών εφαρμογών και πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Το πρόγραμμα ARCH: ES (Archaeological Resources in Cultural Heritage - a European Standard) υλοποιήθηκε από τον Ιούνιο 2012 ως το Μάιο 2014. Ο σχετικός οδηγός «A Standard and Guide to Best Practice in Archaeological Archiving in Europe» είναι διαθέσιμος σε 7 γλώσσες, ως ακολούθως:

<http://archaeologydataservice.ac.uk/arches/Wiki.jsp?page=The%20Standard%20and%20Guide%20to%20Best%20Practice%20in%20Archaeological%20Archiving%20in%20Europe>

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Εκδηλώσεις

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ Δρ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΑΚΑΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΒΟΡΕΙΝΗ»

Στην εφημερίδα «Βορεινή» (<http://www.voreini.gr/>) δημοσιεύτηκαν τα ακόλουθα άρθρα του Αθανασίου Νακάση, δρ. Αρχιτέκτονος Μηχανικού του ΕΜΠ και προέδρου του Ελληνικού ICOMOS.

- «Η μάχη του Μαραθώνα και οι βάρβαροι», Φύλλο 59, Ιούλιος 2014

Το άρθρο αναφέρεται στο ιστορικό, πολιτικό και κοινωνικό γίνεσθαι που πλαισίωσε τη μάχη του Μαραθώνα, στην πολιτική «εκμετάλλευση» της σπουδαίας νίκης από τους Αθηναίους, ενώ σχολιάζεται ο απόηχος αλλά και ο βαθμός στον οποίο επηρέασε το γεγονός αυτό τη μετέπειτα ιστορία της Ελλάδας και ενδεχομένως ολόκληρου του δυτικού πολιτισμού.

- «Δεν είναι του Φιλίππου Β' ο τάφος της Βεργίνας», Φύλλο 55, Απρίλιος 2014

Στο άρθρο μνημονεύονται μερικά από τα σημαντικότερα στοιχεία που αποσυσχετίζουν τον τάφο της Βεργίνας από το Φίλιππο Β'. Τα στοιχεία αυτά στηρίζονται σε χρονολογικά δεδομένα, ιστορικές πηγές, τοπογραφικές και αρχιτεκτονικές παρατηρήσεις κ.α. Ο Δρ. Α.Νακάσης είναι μέλος της Πανεπιστημιακής Ανασκαφικής Ομάδας των Τειχών Βεργίνας.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ 56^η ΔΙΕΘΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΕΧΝΗΣ
ΣΤΗ ΜΠΙΕΝΑΛΕ ΒΕΝΕΤΙΑΣ 2015

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας της εθνικής συμμετοχής στην 56η Διεθνή Έκθεση Τέχνης της Μπιενάλε Βενετίας (9 Μαΐου - 22 Νοεμβρίου 2015), με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Κωνσταντίνου Τασούλα συγκροτήθηκε πενταμελής Γνωμοδοτική Επιτροπή που θα αξιολογήσει τις καλλιτεχνικές προτάσεις για την επιλογή του Επιμελητή της ελληνικής συμμετοχής. Έργο της Γνωμοδοτικής Επιτροπής - τα μέλη της οποίας είναι άμισθα - είναι η εξέταση και αξιολόγηση των καλλιτεχνικών προτάσεων για την ελληνική εκπροσώπηση στη Μπιενάλε της Βενετίας, που θα υποβάλλουν ιστορικοί και θεωρητικοί τέχνης με διεθνή εμπειρία στην οργάνωση και επιμέλεια εκθέσεων, μετά από σχετική ανοιχτή πρόσκληση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

http://www.yppo.gr/2/g22.jsp?obj_id=57992

ΝΕΕΣ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΟΥΝΤΑΙ
Η ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΔΙΕΞΑΧΘΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Με σχετικό Δελτίο Τύπου που δημοσιεύτηκε τον περασμένο Ιούλιο, ο Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού ανακοίνωσε την έγκριση 18 νέων αρχαιολογικών ερευνών, που διενεργούνται ή πρόκειται να διεξαχθούν στην Ελλάδα, κατά το έτος 2014, σε αρκετές από τις οποίες μετέχουν μέλη του ελληνικού ICOMOS.

http://www.yppo.gr/2/g22.jsp?obj_id=57732

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ
Εκδηλώσεις

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΑ

Η Πανελλήνια Ένωση Συντηρητών Αρχαιοτήτων συνεχίζει τον Κύκλο Εκδηλώσεων με θέμα «Κλιματική Αλλαγή και Μνημεία». Οι εκδηλώσεις έχουν ως αντικείμενο την κατανόηση του φαινομένου, την επίδρασή του στα δομικά υλικά των μνημείων και τις προτάσεις αντιμετώπισης.

Η πρώτη εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης, στις 18 Ιουνίου 2014, στον πολυχώρο εκδηλώσεων της Παλιάς Λαχαναγοράς. Η δεύτερη εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στη Θεσσαλονίκη, τη Δευτέρα 8 Σεπτεμβρίου, ώρα 13.00, στο Αμφιθέατρο του Αρχαιολογικού Μουσείου. Απευθύνεται σε όλους τους συντηρητές αλλά και σε κάθε ενδιαφερόμενο φορέα και τις τοπικές αρχές.

Ομιλίες:

- Το κλίμα και οι κλιματικές αλλαγές στην Ελλάδα»
Χ.Αναγνωστοπούλου, *επίκουρη καθηγήτρια στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Σχολή Θετικών Επιστημών, Τμήμα Μετεωρολογίας Κλιματολογίας*
- Κλιματική αλλαγή και πολιτιστική κληρονομιά: Επιπτώσεις – Αντιμετώπιση – Συστάσεις.
Πέτρος Πρόκος, *Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεώτερων Μνημείων*
- Κλιματικές αλλαγές και μουσεία
Δημήτρης Καρολίδης, *Προϊστάμενος τμήματος Συντήρησης αρχαιολογικού μουσείου Θεσσαλονίκης*

ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ - 100 ΧΡΟΝΙΑ ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ

Η ΙΗ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και η Γαλλική Σχολή Αθηνών διοργάνωσαν εορταστική εκδήλωση για τη συμπλήρωση των εκατό χρόνων ανασκαφών της Σχολής στους Φιλίππους, τιμώντας έτσι τους πρωτεργάτες αυτού του μεγάλου επιστημονικού και ερευνητικού έργου που συνεχίζει να έχει διάρκεια, έναν αιώνα μετά.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Αρχαιολογικό Μουσείο Καβάλας. Με τον γενικότερο τίτλο, «Φίλιπποι 1914-2014: 100 χρόνια ερευνών της Γαλλικής Σχολής Αθηνών», οι διοργανωτές της εκδήλωσης, που έχει ενταχθεί στο 57ο Φεστιβάλ Φιλίππων, επιχειρήσαν να κάνουν μια ιστορική αναδρομή στην πόλη, που συνδέθηκε με την αρχαιότητα λόγω των κοιτασμάτων χρυσού του Παγγαίου, με τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία λόγω της μάχης των Φιλίππων και με τα πρωτοχριστιανικά χρόνια λόγω της έλευσης του Αποστόλου των Εθνών Παύλου, ο οποίος ίδρυσε στους Φιλίππους την πρώτη χριστιανική κοινότητα της Ευρώπης.

Κεντρικός ομιλητής της εκδήλωσης ήταν ο Alexandre Farnoux, διευθυντής της Γαλλικής Σχολής, ο οποίος τόνισε την υποστήριξη της χώρας του στην υποψηφιότητα των Φιλίππων για να ενταχθούν στον κατάλογο των μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO. Υπογράμμισε, επίσης, ότι οι Φίλιπποι θα τιμηθούν και στο Παρίσι, στην Ακαδημία Γραμμάτων, στη διάρκεια μιας μεγάλης γιορτής που θα πραγματοποιηθεί στις 14 Νοεμβρίου 2014, με τη συμμετοχή πολλών ευρωπαϊκών πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και φορέων.

<http://www.archaiologia.gr/blog/2014/08/29/%CE%B5%CE%BA%CE%B1%CF%84%CF%8C-%CF%87%CF%81%CF%8C%CE%BD%CE%B9%CE%B1-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%83%CE%BA%CE%B1%CF%86%CF%8E%CE%BD-%CE%B1%CF%80%CF%8C-%CF%84%CE%B7-%CE%B3%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE/>

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Ειδήσεις - Νέα

Ανασκαφικά - Ερευνητικά

Προγράμματα

ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ ΔΕΣΠΟΤΙΚΟ

Πληθώρα ευρημάτων σε ανασκαφές στο ιερό του Απόλλωνα

http://www.yppo.gr/2/g22.jsp?obj_id=58032<http://www.kathimerini.gr/780339/article/epikairothta/ellada/antiparos-plh8wra-eyrhmatwn-se-anaskafes-sto-iero-toy-apolllwna>**ΦΡΑΓΧΘΙ, Ν. ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ**

Υποβρύχια Αρχαιολογική Έρευνα στο Σπήλαιο Φράγχθι, Νομού Αργολίδας

http://www.yppo.gr/5/g5111.jsp?obj_id=55512**ΘΕΣΗ «ΨΩΜΙ», ΧΙΟΣ**

Αρχαϊκή νεκρόπολη του 7ου και 6ου π.Χ. αιώνα

<http://www.kathimerini.gr/777057/article/epikairothta/ellada/entypwsiakh-arxaiikh-nekropolh-se-oikopedo-sth-xio>**ΖΩΜΙΝΘΟΣ ΚΡΗΤΗΣ**

Ανασκαφή μινωικού ανακτορικού κέντρου στη Ζώμινθο Ανωγείων

<http://www.efsyn.gr/?p=226866><http://www.taxydromos.gr/article.php?id=134416&cat=88>**ΜΙΝΩΙΚΗ ΚΥΔΩΝΙΑ**

Αχαιοί στην Κυδωνία

<http://www.cretalife.gr/crete/view/archaiologika-mustika-apokaluptoun-ta-entypwsiaka-eyrhmata/186203>**ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ**

Νέα ευρήματα από τις ανασκαφές στο Γυμνάσιο της αρχαίας Ολυμπίας.

<http://www.tanea.gr/news/culture/article/5139838/apokaluptetai-stadiaka-to-gymnasio-ths-arxaias-olympias/>**ΛΙΣΒΟΡΙ ΛΕΣΒΟΥ**

Ευρήματα τεράστιας αρχαιολογικής αξίας στο Λισβόρι Λέσβου.

<http://www.lesvosnews.net/articles/news-categories/politismos/eyrimata-terastias-arhaiologikis-axias-oloklirothike-o-kyklos>**ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ**

Ιόνια Οδός: σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα στο Μεσολόγγι.

<http://patratora.gr/archives/25294>**ΛΑΡΝΑΚΑ ΚΥΠΡΟΣ**

Πόλη της Εποχής του Χαλκού έφεραν στο φως ανασκαφές στη Λάρνακα.

<http://www.naftemporiki.gr/story/829211/arxaia-poli-eferan-sto-fos-anaskafes-konta-sti-larnaka>

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Συνέδρια

2nd INTERNATIONAL CONFERENCE: THE CROSSROADS II

"The Crossroads II or There and Back Again"

15-17 Σεπτεμβρίου 2014, Σχολή Καλών Τεχνών Πράγας, Τσεχία

Πρόκειται για το 2^ο διεθνές συνέδριο, που είναι αφιερωμένο στη μελέτη των σχέσεων μεταξύ των πολιτισμών της Αιγύπτου, Αιγαίου, Ανατολικής Μεσογείου και Σουδάν, κατά τη 2^η και 1^η χιλιετία π.Χ.

Κύριος στόχος του συνεδρίου είναι να ενισχύσει την κατανόηση των ιστορικών διαδικασιών και την ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ της Αιγύπτου και των μεγάλων πολιτισμών της Μεσογείου μέσα από αρχαιολογικές αλλά και φιλολογικές προσεγγίσεις. Για το λόγο αυτό το συνέδριο απευθύνεται κυρίως σε αρχαιολόγους, ιστορικούς, φιλόλογους και επιγραφολόγους. Ιδιαίτερη, επίσης, έμφαση θα δοθεί στο θέμα των τεχνολογιών και των μηχανισμών επικοινωνίας μεταξύ των κέντρων και των περιφερειών.

<http://www.archaeological.org/events/14187>

NARNIA INTERNATIONAL CONFERENCE - CYPRUS

"Interdisciplinary Studies of Ancient Materials from the Mediterranean"

17-19 Σεπτεμβρίου 2014, Λευκωσία, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Το συνέδριο απευθύνεται σε νέους και καταξιωμένους ερευνητές, προκειμένου να παρουσιάσουν την έρευνά τους σε ένα διεθνές φόρουμ και να ανταλλάξουν ιδέες σχετικά με τις τελευταίες διεπιστημονικές προσεγγίσεις, τις σύγχρονες τεχνικές και μεθόδους για την ολοκληρωμένη μελέτη των αρχαίων υλικών και τεχνολογιών. Οι θεματικές ενότητες αφορούν στα αρχαία κεραμικά ευρήματα, την παραγωγή και το εμπόριο γυαλιού κατά την αρχαιότητα, την επεξεργασία μετάλλων και ιδιαίτερα του χαλκού στην περιοχή της Μεσογείου, καθώς και τις σύγχρονες μεθόδους τεκμηρίωσης και προστασίας των ευρημάτων και των αρχιτεκτονικών καταλοίπων.

Το πρόγραμμα NARNIA (New Archaeological Research Network for Integrating Approaches to Ancient Material Studies) είναι ένα διεπιστημονικό πρόγραμμα, ο κύριος στόχος του οποίου είναι να παράσχει σε νεαρούς ερευνητές τα μέσα για τη διεξαγωγή έρευνας των υλικών των αρχαίων πολιτισμών της Μεσογείου και να αναπτύξει τις ικανότητές τους μέσα από μία δραστηριοτήτων έρευνας και εκπαίδευσης.

<http://narnia-itn.eu/highlights/narnia-international-conference-interdisciplinary-studies-of-ancient-materials-from-the-mediterranean/>

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ Συνέδρια

4ο ΣΥΜΠΟΣΙΟ ARCH-RNT

“Αρχαιολογική Έρευνα και Νέες Τεχνολογίες”

1-3 Οκτωβρίου 2014, Αμφιθέατρο Πανεπιστημιακής Σχολής Καλαμάτας

Το Συμπόσιο διοργανώνεται από το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σε συνεργασία με το Δήμο Καλαμάτας. Εστιάζει στη χρήση Νέων Τεχνολογιών (Αρχαιομετρία, Υπολογιστικά Συστήματα, Συντήρηση και Αποκατάσταση) στην Αρχαιολογική Έρευνα, με έμφαση στην παρουσίαση ολοκληρωμένων διεπιστημονικών προσεγγίσεων, ειδικών εφαρμογών και πρωτότυπων μελετών σε αρχαιολογικά υλικά.

Περιλαμβάνει, επίσης, Ειδική Θεματική συνεδρία με θέμα τη Γεωαρχαιολογία σε σχέση με το Περιβάλλον και τη Μικρομορφολογία.

http://kalamata.uop.gr/~Archaeolab/4th-arch_rnt.html

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΚΑΙ ΤΑ ΜΑΡΜΑΡΑ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ

«ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ – Μοναδικό Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς- Η Επιστροφή των Μαρμάρων».

6 Οκτωβρίου 2014, Πολυχώρος «Αθηναίς»,

Καστοριάς 34-36, Βοτανικός, Αθήνα, 104-47, ώρα 18.00

Το συνέδριο διοργανώνεται από τον Όμιλο UNESCO Πειραιώς και Νήσων και η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό. Το θέμα του συνεδρίου είναι η Ακρόπολη Αθηνών, ως μοναδικού μνημείου της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς και το ζήτημα της επιστροφής των γλυπτών του Παρθενώνα στην Ελλάδα. Για το τελευταίο θα παρουσιαστούν ανακοινώσεις του Δρ. Αθανάσιου Νακάση, Προέδρου του Ελληνικού ICOMOS και της Δρ. Έλενας Κόρκα, υπεύθυνης για Διεθνή Θέματα στο Δ.Σ. του Ελληνικού ICOMOS

Παράλληλα με το Συνέδριο θα λειτουργεί Έκθεση Εικαστικών με την συμμετοχή Καλλιτεχνών μελών του Ομίλου για την UNESCO Πειραιώς και Νήσων αλλά και από μαθητές Σχολείων από διάφορες περιοχές της χώρας.

CONFERENCE ICOM - DemHist and ARRE

“Authenticity in the conservation of historic houses and palace-museums”

7-11 October 2014, Paris, France

Palace of Compiègne et chateau de Versailles

Το συνέδριο διοργανώνεται από τη Διεθνή Επιτροπή του ICOM για τα Ιστορικά Κτήρια Μουσείων (ICOM_DEMHIST), σε συνεργασία με την Ένωση Ευρωπαϊκών Βασιλικών Οικημάτων (ARRE) και τα ανάκτορα του Compiègne και των Βερσαλλιών της Γαλλίας.

Στόχος της διεπιστημονικής αυτής συνάντησης είναι να συμβάλει στο διάλογο για την αυθεντικότητα στο πλαίσιο των επεμβάσεων συντήρησης και διατήρησης ιστορικών κτηρίων και των βασιλικών οικιών. Απευθύνεται σε ειδικούς και επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της συντήρησης και αποκατάστασης της νεώτερης αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.

<https://www.iiconservation.org/node/5043>

<https://www.weezevent.com/conference-icom-demhist-arre-2>

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Συνέδρια

9th INTERNATIONAL CONFERENCE ON STRUCTURAL ANALYSIS
OF HISTORICAL CONSTRUCTIONS

14-17 October 2014, Mexico City, Mexico

Krystal Grand Reforma Uno

Στόχος του συνεδρίου είναι η παρουσίαση καινοτόμων ιδεών για την επαναχρησιμοποίηση των ιστορικών κτηρίων και κατασκευών, με σεβασμό στη μορφή και το χαρακτήρα τους, στην πολιτιστική κληρονομιά, της οποίας αποτελούν τμήμα καθώς και στις σημερινές απαιτήσεις για ασφάλεια και άνεση. Μεγάλο ενδιαφέρον αναμένεται να έχουν οι προτάσεις για τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον υλικών, την ανάλυση του κύκλου ζωής των μνημείων και την αειφορία. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει παράλληλες συνεδρίες με ανακοινώσεις από κορυφαίους εμπειρογνώμονες και ερευνητές.

Θεματικές ενότητες του συνεδρίου:

- Συντήρηση αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του 20^{ου} αιώνα
- Πλίνθινες και παραδοσιακές κατασκευές
- Ζητήματα θεμελίωσης και γεωτεχνικές έρευνες
- Δομική τεκμηρίωση και επεμβάσεις σε αρχαιολογικούς χώρους
- Θεωρία και πρακτική στη συντήρηση
- Μη καταστροφικές μέθοδοι και τεχνικές έρευνας και παρακολούθησης
- Τεχνικές επισκευής και ενίσχυσης κτηρίων αρχιτεκτονικής κληρονομιάς
- Αναλυτικές και μαθηματικές προσεγγίσεις
- Πορίσματα πιλοτικών εργαστηριακών ερευνών
- Καινοτόμα και παραδοσιακά υλικά
- Σεισμική συμπεριφορά και μετασκευές
- Αποκατάσταση, επανάχρηση και αξιοποίηση κτηρίων πολιτιστικής κληρονομιάς

<http://www.sahc2014.mx/en/index.php>

ICAHM ANNUAL CONFERENCE

"Universal Standards for Archaeological Heritage Management"

20-23 October 2014, Jishou City, Hunan Province, China

Link: <http://www.icomos.org/ica hm/documents/jishouflyer.pdf>

Το συνέδριο διοργανώνεται σε συνεργασία με το ICOMOS Κίνας. Στοχεύει στην παρουσίαση παραδειγμάτων και καλών πρακτικών διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς, ώστε να καταρτιστούν αρχές και προδιαγραφές για την εκπόνηση μελλοντικά φακέλων και διαχειριστικών σχεδίων για την ένταξη μνημείων στον κατάλογο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι θεματικές ενότητες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Ολοκλήρωση της έρευνας κατά μήκος του δρόμου του Μεταξιού, από τα σύνορα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας έως το Σινικό τείχος.
- Νέα ευρήματα στον αρχαιολογικό χώρο Laosicheng.
- Εκπροσώπηση και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς των μειονοτήτων.
- Ενσωμάτωση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς σε προγράμματα διαχείρισης και έρευνας.

Η εφαρμογή της από αέρος και δορυφορικής τηλεπισκόπησης στην αρχαιολογική έρευνα και τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

http://www.icomos.org/ica hm/jishou_home.html

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Συνέδρια

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΜΕΣΣΗΝΗ

*“Ιερά και λατρείες της αρχαίας Μεσσήνης από τα προκλασικά χρόνια
έως και τη βυζαντινή εποχή”*24-25 Οκτωβρίου 2014, Εταιρία Μεσσηνιακών Σπουδών,
Ψαρομηλιγγου 33 Αθήνα
Τηλ. & Φαξ: 210 3251481 και 210 3310137

Το θέμα του διεθνούς συνεδρίου είναι τα ιερά και οι λατρείες της αρχαίας Μεσσήνης, μιας πόλης, για την οποία οι γνώσεις μας έχουν αυξηθεί εντυπωσιακά, χάρη στα ευρήματα που έχουν φέρει στο φως τα τελευταία 25 χρόνια οι ανασκαφικές έρευνες του καθηγητή κ. Π. Θέμελη.

Σκοπός του συνεδρίου είναι να αποτιμήσει τον ρόλο της θρησκείας μέσα από τις ποικίλες εκφάνσεις της, τόσο στην αρχιτεκτονική και πολεοδομική διαμόρφωση της νέας πόλης όσο και στην κοινωνικοπολιτική συγκρότηση της μεσσηνιακής κοινωνίας. Το συνέδριο θα συγκεφαλαιώσει το πλήθος των νέων αρχαιολογικών ευρημάτων (στα οποία συγκαταλέγονται επιγραφικές και νομισματικές μαρτυρίες), αλλά και των παλαιών, επαναξιολογώντας, ενδεχομένως, υφιστάμενες απόψεις και διατυπώνοντας μια επικαιροποιημένη αφήγηση που να αφορά συνολικά στη θρησκεία και στη συνακόλουθή της λατρευτική πρακτική από τα προκλασικά χρόνια έως και τη βυζαντινή εποχή.

Τα κυρίαρχα ερωτήματα, έτσι όπως αυτά έχουν τεθεί από τους διοργανωτές, αφορούν στο λατρευτικό περιβάλλον (δομημένο και άυλο), στη συνύπαρξη παλαιών και νέων λατρειών στα χρόνια της ελεύθερης πλέον Μεσσήνης, στην ισχυρή αλληλεξάρτηση της μεσσηνιακής με τη λακωνική λατρευτική παράδοση, αλλά και στη δημιουργία, μέσω της θρησκείας, της νέας μεσσηνιακής ταυτότητας.

Το επιστημονικό πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσης θεματικές που αφορούν σε ειδικότερα ζητήματα, όπως είναι η ιερή αρχιτεκτονική και τοπογραφία, η λατρεία των ηρώων και των θεών (νεόφερτων και παλαιών), οι λατρευτικές τελετουργίες και εορτές, καθώς επίσης ο λατρευτικός διάλογος της αρχαίας Μεσσήνης με άλλες όμορες αλλά και μακρινές της περιοχές.

Σημειώνεται ότι ο Πέτρος Θέμελης είναι μέλος του Ελληνικού ICOMOS, ενώ σε ανασκαφές, έρευνες, μελέτες κι εργασίες που αφορούν στη Μεσσήνη έχουν μετάσχει, κατά καιρούς πολλά μέλη του ελληνικού ICOMOS, όπως ο Αθανάσιος Νακάσης, η Στέλλα Ραυτοπούλου, ο Κυριάκος Ψαρουδάκης, ο Βασίλειος Σούλης, ο Κλεάνθης Σιδηρόπουλος, η Ευαγγελία Καρδαρά, ο Βασίλειος Κότσιαρης, η Αικατερίνη Ταγωνίδου, ο Διονύσης Μονοκρούσος, ο Μιχάλης Αρβανιτάκης, ο Κώστας Ζάμπας, η Ελένη Χλέπα και ο Παναγιώτης Μπίρταχας.

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΗΝ ΞΑΝΘΗ

"Ιστορία Δομικών Κατασκευών"

5-7 Δεκεμβρίου 2014, Πολυτεχνική Σχολή του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου

Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και η Υπηρεσία Τεχνικών Έργων Κεντρικής Μακεδονίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού διοργανώνουν το 2^ο Εθνικό Διεπιστημονικό συνέδριο με θέμα «Ιστορία Δομικών Κατασκευών».

Το συνέδριο, επιδιώκει να καταγράψει τη διαχρονική εξέλιξη των δομικών κατασκευών, όπως αυτή τεκμηριώνεται από το ιστορικό κτιριακό απόθεμα, τις διαθέσιμες αρχαικές πηγές και το έργο των επιστημόνων των διαφόρων κλάδων (ιστορίας, αρχιτεκτονικής, αρχαιολογίας, κατασκευής, τεχνολογίας κ.ά.). Εισηγήσεις έχουν προσκληθεί να παρουσιάσουν διακεκριμένοι επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό

Θεματικές ενότητες:

- Επιστημολογία των Δομικών Κατασκευών, σύγχρονη διεπιστημονική έρευνα και διδασκαλία
- Ιστορία Μορφών, Δομικών Συστημάτων και Τεχνολογικών Εφαρμογών
- Κοινωνικές, ιδεολογικές, πολιτικές, οικονομικές, αισθητικές, χρηστικές παράμετροι
- Κριτήρια, μεθοδολογίες, βελτιστοποίηση τεκμηρίωσης, προστασίας, διαχείρισης και διατήρησης, επεμβάσεις σε υφιστάμενες Δομικές Κατασκευές
- Προστασία και ανάδειξη της ιστορικής δόμησης σε περιόδους κρίσης και πολεμικών συρράξεων

Πρόεδρος της οργανωτικής επιτροπής του συνεδρίου είναι ο Δρ. Νικόλαος Λιανός, Α' Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνικού ICOMOS και αναπληρωτής καθηγητής Τμήματος Αρχιτεκτόνων ΔΠΘ.

<http://infojdk.arch.duth.gr/>

ICOMOS THAILAND

INTERNATIONAL & NATIONAL CONFERENCE 2014

"Historic urban landscapes and heritage:
Example, Approaches & Cultural Rights"

11-13 Δεκεμβρίου 2014, Bangkok, Thailand

Link: <http://www.icomosthai.org>

Το ICOMOS Ταϊλάνδης διοργανώνει διεθνές συνέδριο με θέμα «*Ιστορικά Αστικά Τοπία και Κληρονομιά: παραδείγματα, προσεγγίσεις και πολιτιστικά δικαιώματα*». Η διοργάνωση θα αποτελέσει πλατφόρμα ανταλλαγής απόψεων για μελετητές, ερευνητές και επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στον τομέα διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Στόχος είναι η εξέταση θεμάτων που αφορούν στην αστική έννοια του τοπίου στην Ασία αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο, η ευαισθητοποίηση του κοινού και της επιστημονικής κοινότητας και η προώθηση στρατηγικών ανάπτυξης και συνεργασίας.

<http://www.historicurbanlandscape.com/themes/196/userfiles/download/2014/6/30/tykfjyauf0poaeq.pdf>

02 ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ
ΔΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

ιστοσελίδα
infojdk.arch.duth.gr

ΞΑΝΘΗ
5 έως 7 Δεκεμβρίου 2014
στην Πολυτεχνική σχολή Ξάνθης του ΔΠΘ

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ:

- Επιστημολογία, σύγχρονη διεπιστημονική έρευνα και διδασκαλία
- Ιστορία μορφών, δομικών συστημάτων και τεχνολογικών εφαρμογών
- Παράμετροι, κανονιστικό πλαίσιο και κοινωνικός διάλογος
- Κριτήρια, μεθοδολογίες, τεκμηρίωση, επεμβάσεις σε υφιστάμενες Δομικές Κατασκευές
- Προστασία και ανάδειξη σε περιόδους κρίσης

Διοργάνωση:
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και
Υπηρεσία Τεχνικών Έργων Κεντρικής Μακεδονίας του ΥΠΠΟΑ

Οργανωτική Επιτροπή Συνεδρίου
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΔΠΘ, Β. Σοφίας 12, Ξάνθη 67100
πληροφορίες: <http://infojdk.arch.duth.gr>, e-mail: infojdk@arch.duth.gr
Τηλεφωνική επικοινωνία: 25410-79331, φaks: 25410-79349 & 2310-692423, φaks: 2310-692424

ΤΟΠΙΑ ΚΑΙ ΚΗΠΟΙ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Συγγραφέας: [Τσαλκίδης Γιάννης Α.](#)Εκδόσεις: [Επίκεντρο](#)

Το βιβλίο είναι λεύκωμα της εξέλιξης της κηποτεχνίας και της αρχιτεκτονικής τοπίου. Η ιστορία των κήπων και των τοπίων παρουσιάζεται διαχρονικά με αναφορές στον Κήπο της Εδέμ, στην Αίγυπτο και στη Μεσοποταμία, στην Αρχαία Ελλάδα και στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, στους περικλειστούς κήπους του Βυζαντίου, των μοναστηριών του Μεσαίωνα, στους ισλαμικούς κήπους της Ανατολής αλλά και στους μεγαλειώδεις κήπους της ιταλικής Αναγέννησης και του γαλλικού μπαρόκ, στα πρώτα «οικολογικά» πάρκα της Αγγλίας, της Βορείου Αμερικής και στα ρομαντικά τοπία της Ευρώπης του 19ου αι. Στα τελευταία κεφάλαια του βιβλίου εκτενής είναι η παρουσίαση των σύγχρονων σχετικών έργων του 20ου αι.

Ο Ιωάννης Α. Τσαλκίδης είναι καθηγητής Αρχιτεκτονικής Τοπίου στο Τμήμα Γεωπονίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, όπου διδάσκει από το 1977. Έχει συνεργαστεί με Σχολές Αρχιτεκτονικής Τοπίου στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ και είναι συνιδρυτής του πρώτου Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος Αρχιτεκτονικής Τοπίου στην Ελλάδα (2003). Μελέτες του έχουν υλοποιηθεί στη διαμόρφωση δημόσιων αστικών χώρων στον ελλαδικό χώρο.

Η ΕΥΡΩΠΗ ΣΕ ΔΙΑΛΟΓΟ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Ένας διάλογος με την αρχαιότητα είναι το θέμα της έκθεσης που διοργάνωσε το Μουσείο της Καρλσρούης στη Γερμανία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού προγράμματος Eurolog. Το Eurolog επιδιώκει να συνδράμει στον ανοιχτό διάλογο ανθρώπων από διαφορετικά κράτη, να προσφέρει μια επιπλέον οπτική γωνία και να ισχυροποιήσει διαπολιτισμικές αξίες. Συμμετείχαν για την Ευρωπαϊκή Ένωση οι χώρες Γερμανία, Ελλάδα, Ιταλία καθώς και δύο χώρες που περιβρέχονται από τη Μεσόγειο Θάλασσα, η Τυνησία και η Τουρκία. Κοινό στοιχείο που διαθέτουν οι χώρες αυτές είναι ο Ρωμαϊκός πολιτισμός.

Κάθε εταίρος παρουσίασε ένα πολιτιστικό έργο που είχε σχέση με το πνεύμα του προγράμματος. Η Ελληνική συμμετοχή είχε ως θέμα το θέατρο και την εξέλιξή του με δύο βιβλία: Το ένα, για την καταγωγή του αρχαίου Ελληνικού θεάτρου από τα Μινωικά θέατρα, της Αθανασίας Κάντα. Ο συγγραφέας του δεύτερου, Μανώλης Βραχνάκης, έδωσε την ευκαιρία σε παιδιά και ενήλικες να γνωρίσουν το Θέατρο, να παρακολουθήσουν αποσπάσματα από την κωμωδία του Αριστοφάνη «Ειρήνη» και να ξεναγηθούν στο μεγάλο θέατρο τη Γόρτυνας,

Η έκθεση κάνει το γύρο των χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και παρουσιάστηκε τον Ιούνιο στο Ηράκλειο Κρήτης. Υπεύθυνη της έκθεσης είναι η Δρ Κατερίνα Μπορμπουδάκη-Χορστ, έφορος του μουσείου της Καρλσρούης.

<http://www.aegeussociety.org/images/uploads/news/2014/Why-get-to-know-the-past.pdf>

http://eurolog-project.eu/pdf/eurolog_exhibition_gr.pdf

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Νέες Εκδόσεις - Εκθέσεις

ΕΡΩΝΙΑ Α. ΤΣΑΛΚΙΔΗΣ ΟΜΑΔΑ ΜΕΤΕΡΕΤΩΝ
ΤΟΠΙΑ ΚΑΙ ΚΗΠΟΙ
ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ
Μελέτες της Αρχιτεκτονικής Τοπίου και της Σχεδιαστικής της 20^{ου} αιώνα

Athanasia Kanta
MINOAN CRETE
and the Origins of Ancient Greek Theatre
A Perspective from the Theatre of Gortys

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Εκθέσεις

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

«ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΝΟΠΛΕΣ ΣΥΡΡΑΞΕΙΣ»

Με αφορμή τον εορτασμό της 60^{ης} επετείου από τη Σύμβαση της Χάγης (1954) η Εθνική Επιτροπή της Ολλανδίας για την UNESCO, διοργάνωσε σε συνεργασία με διάφορους φορείς φωτογραφική έκθεση με θέμα «Πολιτισμός υπό επίθεση». Η έκθεση φιλοξενήθηκε στο Lange Vijverberg της Χάγης από τις 12/05 έως τις 15/06/2014. Οι φωτογραφίες που επιλέχθηκαν απεικονίζουν τις επιπτώσεις των πολεμικών συρράξεων σε σχέση με τις ίδιες τις κοινωνίες, την πολιτιστική τους κληρονομιά καθώς και τις προσπάθειες διαφύλαξης αυτής.

Επιλεγμένο υλικό της έκθεσης είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα <http://www.cultureunderattack.org/node/24>.

Συρία

Καμπότζη

Ιράκ

Αίγυπτος

Βοσνία Ερζεγοβίνη

Αφγανιστάν

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Εκθέσεις

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
«ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΙΤΑΛΙΑΣ»

Η διαδοχική ανάληψη της Ευρωπαϊκής Προεδρίας από την Ελλάδα και την Ιταλία μέσα στο 2014, στάθηκε αφορμή να συναντηθούν στο στάδιο του Πολιτισμού οι δύο χώρες, οι οποίες αναμφισβήτητα διαμόρφωσαν το παρελθόν και το παρόν του δυτικού κόσμου. Η έκθεση «Classicità ed Europa. Το κοινό πεπρωμένο Ελλάδας και Ιταλίας» αποτελεί καρπό αυτής της ευτυχούς συγκυρίας. Παρουσιάστηκε αρχικά στο Προεδρικό Μέγαρο του Κυρηναίου στη Ρώμη και τώρα φιλοξενείται από τις 28 Αυγούστου έως τις 31 Οκτωβρίου στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο στην Αθήνα.

Τα 23 έργα της έκθεσης καλύπτουν ένα διάστημα 4.500 χιλιάδων ετών, από τον κυκλαδικό πολιτισμό της 3ης χιλιετίας π.Χ. έως την Ελλάδα και την Ιταλία του 20ού αι. Τα προσεκτικά επιλεγμένα αρχαία και νεότερα έργα τέχνης που παρουσιάζονται στην έκθεση δίνουν το στίγμα της κοινής πολιτιστικής πορείας των δύο χωρών, οι οποίες συμπορεύτηκαν με κοινό παρονομαστή τις πολιτιστικές τους αξίες, την ιστορία, τη θρησκεία και την τέχνη.

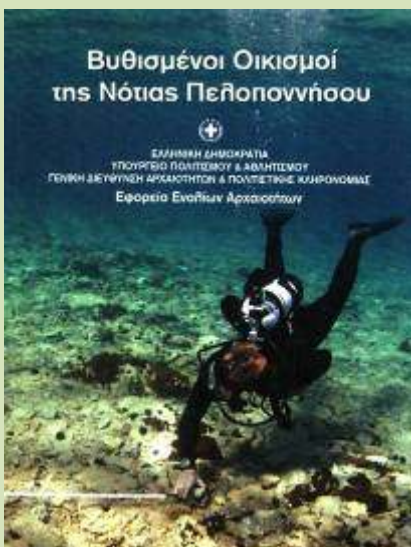
Τα αριστουργήματα που παρουσιάζονται προέρχονται από το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, το Νέο Μουσείο Ακρόπολης, το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου, το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, την Εθνική Πινακοθήκη - Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου, τα Μουσεία Καπιτωλίου - Centrale Montemartini, το Εθνικό Ετρουσκικό Μουσείο της Villa Giulia, το Εθνικό Ρωμαϊκό Μουσείο - Palazzo Altemps, την Εθνική Πινακοθήκη Αρχαίας Τέχνης του Palazzo Corsini, το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Νάπολης, το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Ρηγίου και το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Τάραντα.

ΕΚΘΕΣΗ

«ΒΥΘΙΣΜΕΝΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΝΟΤΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ»

Η Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων διοργανώνει περιοδική έκθεση με τίτλο «Βυθισμένοι οικισμοί της νότιας Πελοποννήσου» στο πλαίσιο διάδοσης της ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας μας. Η έκθεση φιλοξενείται από τον Απρίλιο 2014 στον προμαχώνα Μακρυγιάννη, εντός του φρουρίου της Πύλου, και θα διαρκέσει μέχρι τον Απρίλιο του 2015. Το υλικό της έκθεσης είναι κυρίως φωτογραφικό και προέρχεται από τις υποβρύχιες έρευνες της Εφορείας.

Η έκθεση διαρθρώνεται σε τρεις κύριες ενότητες, με την πρώτη να «συστήνει» στον επισκέπτη το κτήριο φιλοξενίας, αλλά και να παρουσιάζει συνοπτικά το περιεχόμενο του αφιερώματος. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον εμφανίζει η δεύτερη ενότητα, καθώς θα αναφέρεται στους καταβυθισμένους οικισμούς που έχουν εντοπιστεί ως τις μέρες μας στην Ελλάδα, με έμφαση στη σημασία τους, καθώς και στα αίτια που οδήγησαν στην καταβύθισή τους. Η τρίτη ενότητα απεικονίζει τις τρεις σημαντικές αρχαίες πολιτείες που βυθίστηκαν στις ακτές της Νότιας Πελοποννήσου: Τους προϊστορικούς οικισμούς στη Μεθώνη και στο Παυλοπέτρι Λακωνίας, καθώς και τον ελληνιστικό-παλαιοχριστιανικό οικισμό του Ασωπού (στην Πλύτρα Λακωνίας).

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

**ΝΕΑ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ, TRAVELOGUES - ΜΕ ΤΟ ΒΛΕΜΜΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ
ΤΟΠΟΙ - ΜΝΗΜΕΙΑ - ΑΝΘΡΩΠΟΙ (150^{ΟΣ} - 20^{ΟΣ} ΑΙΩΝΑΣ)**
<http://el.travelogues.gr/>

Η νέα αυτή ιστοσελίδα του Ιδρύματος Αικ. Λασκαρίδη προβάλλει, για πρώτη φορά, εμπειριστατωμένα και τεκμηριωμένα το σύνολο σχεδόν του εικονογραφικού υλικού που προέρχεται από περιηγητικές εκδόσεις. Τα εισαγωγικά κείμενα για την κάθε περιοχή - έτσι όπως αυτή παραδίδεται από τα ίδια τα τεκμήρια (κείμενα και εικόνες) των περιηγητών σε όλη τη διάρκεια του ταξιδιωτικού ρεύματος -, τα κείμενα με τα οποία παρουσιάζεται η κάθε περιηγητική έκδοση, όπως και η κριτική θεώρηση του περιεχομένου της, ο εντοπισμός του εικονογραφικού θέματος στο γεωγραφικό χάρτη και οι πολλαπλές δυνατότητες θεματικής αναζήτησης, καθώς και ποικίλες διαδραστικές εφαρμογές καθιστούν ουσιαστικά, την ιστοσελίδα αυτή, πανόραμα της περιηγητικής εικονογραφίας για τον ευρύτερο χώρο, όπου έδρασαν και οι Έλληνες, στη διάρκεια των πέντε τελευταίων αιώνων.

Στην ιστοσελίδα Travelogues, η επιστημονική ομάδα που ανέλαβε την κατάρτισή της παρουσιάζει, μετά από έρευνα στα περιηγητικά έργα, σημαντικό αριθμό εκδόσεων με εικονογράφηση από το 15ο ως τις αρχές του 19ου αι., και ενδεικτικά εκδόσεις από το 19ο ως τις αρχές του 20ού αι. Η ιστοσελίδα Travelogues θα συνεχίσει, περιοδικά, να εμπλουτίζεται με υλικό που βρίσκεται σε στάδιο επεξεργασίας, το οποίο αντιπροσωπεύει συλλογές περιηγητικών βιβλίων από σημαντικές βιβλιοθήκες, όπως η Γεννάδιος Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Μπενάκη. Το υλικό ανέρχεται σε 4.500 εικόνες, από τις οποίες έχουν ήδη αναρτηθεί στην ιστοσελίδα περίπου 560. Επίσης, θα συμπληρώνεται η διεθνής βιβλιογραφία με πρόσφατες μελέτες κι ανακοινώσεις και θα ενσωματώνονται στα κείμενα τυχόν εισηγήσεις και παρατηρήσεις, που θα βελτιώνουν την εικόνα της ιστοσελίδας.

ΓΛΥΠΤΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
<http://www.athenssculptures.com/>

Η ενεργή ομάδα ακτιβιστών υπέρ της πόλης και των πολιτών Atenistas, δημιούργησαν ψηφιακό χάρτη με 324 φωτογραφίες γλυπτών σε δημόσιους χώρους της Αθήνας. Τα γλυπτά, που έχουν καταγραφεί, χρονολογούνται από τις αρχές του 19ου αι. μέχρι σήμερα. Η παρουσίαση γίνεται και κατά περιοχή, δημοτικό διαμέρισμα αλλά και με βάση το υλικό κατασκευής τους.

ΧΡΗΣΙΜΟΙ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

HERITAGE ALERT - ICOMOS

<http://www.icomos.org/en/get-involved/inform-us/heritage-alert>

LIST OF WORLD HERITAGE IN DANGER

<http://whc.unesco.org/en/danger/>

BLUE SHIELD INTERNATIONAL

<http://www.ancbs.org/cms/en/home>

HERITAGE AT RISK: THE CYARK HAZARD MAP

<http://archive.cyark.org/hazard-map?gclid=CKKc64DEp8ACFazItAodfDUA7g>

HERITAGE FOR PEACE

<http://www.heritageforpeace.org/>

GLOBAL POLICY FORUM - CULTURAL HERITAGE

<https://www.globalpolicy.org/humanitarian-issues-in-iraq/consequences-of-the-war-and-occupation-of-iraq/destruction-of-iraqs-cultural-heritage.html>

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Όσοι επιθυμείτε να δημοσιοποιήσετε δραστηριότητες και θέματα που σχετίζονται με την ελληνική και παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά, παρακαλείσθε να αποστέλλετε το σχετικό υλικό στην ηλεκτρονική διεύθυνση newslettericomos@gmail.com. Επισημαίνεται ότι η επιλογή των κειμένων που θα συμπεριλαμβάνονται στο Δελτίο επαφίεται στην κρίση της ομάδας επιμελείας, η οποία διατηρεί σε συνεργασία με τον Πρόεδρο του Ελληνικού ICOMOS το δικαίωμα επεξεργασίας και τελικής επιμελείας του υλικού.

Η ομάδα επιμελείας

Δρ. Κυριάκος Ψαρουδάκης, Αρχαιολόγος
Σοφία Σπυροπούλου, Αρχαιολόγος
Εμορφύλη Παντελιάδου, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Ελληνική Εθνική Επιτροπή Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Χώρων
(Ελληνικό ICOMOS)

Πειραιώς 73, 105 53, Αθήνα

Τηλ. 210 3244821, Fax 210 3244567.

Γραμματεία: icomoshellenic@gmail.com